

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség: V. ker., Honvéd-utca 10. szám.
Kiadóhivatal: V. ker., Nádor-utca 34. szám.
Szerkesztési telefon 56-12. Kiadóhivatali telefon 54-39.
Igazgatóság: „ 842. Nyomdal. „ 44-09.

Főszerkesztő: **VÉSZI JOZSEF**
Felelős szerkesztő: **KABOS ERŐS**
Igazgató: **HERTZKA LOTHÁR**

Egész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Aki szeretni mer...

(v.) Ő felsége a férj duhaj és zord legény. Hol a kaszárnyában, hol vadászatban, hol vad orgiák között tölti minden idejét. Versenyt káromkodik a legkapitulációsabb strázsamesterekkel is. Utána koslat minden szoknyának. Amikor pedig a kupát forgatja, hát odanéz a puszták homokja és ha nem tud, inni megtanul. Így élt ő felsége a férj még trónörökös korában. Azóta király lett belőle. De a hitveséből nem lett királyné. A fenséges asszonyból Montignoso grófnő lett. És kitiltották királylává lett férjének országából. És elcsapták a gyermekei mellől. Mindezt az erénynek szent nevében.

Az asszony — igaz — bűnbe esett. Az elhanyagolt, a meg nem értett asszonyok bűnébe. Szegény feje szeretni szeretett volna a házasság kötelékében is. Hűséges, figyelmes hitvese volt urának sok, sok évig. Sok, sok éven át semmi rosszat nem lehetett fölé hallani. A gólya sokszor szállt meg a háza táján. Gazdag gyermekáldás dicsőíté felelőségi és anyai tulajdonságait. Azt hitte, ezért hálás gyöngédség, szerető figyelem jár neki urától, gyermekeinek apjától. Ennek a balhitének lett aztán áldozatává. Rendezkedett volna be arra, hogy az asszonynak csak kötelességei vannak, a férjnek pedig csak jogai. Várta volna szerelmes epedéssel az urát alkövjá-

ban, mialatt ő fensége festett dámákkal lumpolni kegyeskedett. S ha hiába várt reggelig, amikor aztán a borgőztől párolgó férj hazavetődött, türte volna nemcsak a bántó mellőzést, hanem talán még a mámoros fenségnek durvaságait, goromba garázdálkodásait, az asszonyi önérték méltóságában gázoló erkölcsi rugásait is. Ennyi önmegtágadás nem volt az asszonyban. A szívében talán lett volna, de a vérében nem volt. Szerelmet követelt szerelméért. Ölelést, esőket kívánt hűségéért. Amire rászolgált kifogástalan életével, arról nem akart lemondani. És mert e várakozásai nem teljesültek, boszút esküdött. Meg fogja esalni azt a garázdá frátert. Talán észere tér, ha nőni érzi a szarvakat homlokán. De a fenséges ur nem tért észere. Bánta is ő, hogy az asszony nem leste többé viradatig epedve az ő hazatértét. Hadd mulasson ő is. Csára az egyik, hajsza a másik; így gyöngy az élet. Így gondolkodott a fenséges ur. Akkor aztán az asszony tovább ment egy lépéssel. „Ha nem volt elég, hogy megsaltalak, hát itthagylak.” És ott is hagyta. Valami francia nyelvmesterrel. Ha akadt volna valami alacsonyabb rendből való himnemű ember, hát azal szőköttné volna meg. A legszivesebben egy borbélylegénynyel. De borbélylegény nem volt kéznél. Jó volt hát a nyelvmester is.

Jól meg kell érteni e nagyhatá-

su, izgató dráma hősnőjének lélektanai indítékait. Nem az asszonyi vér vitte őt a lejtőre, hanem a királyi vér. Ha mint asszony akart volna boszút állni, nem magát alázta meg, hanem az urát. Összeszeszi a levét valamely herceggel, udvari méltósággal vagy délceg katonával s otthon marad, tovább élvezve fényt és pompát, kivételes rangjának kivételes kiváltságait. S lett volna a fenséges asszonyból fenséges asszony, a trónörökös hitveséből királyné. Ki merete volna számon kérni egy királynétól az ő szeretőzéseit? Még csak suttogni is ki merészelte volna, hogy ő felsége a királyné legkegyelmesebben pástorórára méltóztatott rendelni X vagy Y urát? De ez a boldogtalan asszony nem mint asszony akarta magát megboszulni. Az ereiben keringő királyi vér sarkalta őt megtorlásra. Az idegen berekben laborokodó férjnek a királyi asszony dobta a keztyűt a szeme közé. Aki megrugta az ő biborát és hermelinjét, azt ő megtanítja majd emberségre. Gyalázatot fog saját magán ejteni az egész világ színe előtt, hogy az egész világ színe előtt gyalázatot ejthessen megbántóján. Beleugrik egy kloakába, de úgy, hogy a felfröcseselő iszaphullám a fenséges urat fogja bemocskolni. És megeselekedte. Megszőköttné egy francia boltoslegénynyel, aki nyelvmesterré cseperedett. Célt is ért. Világotrány lett belőle. S az urát őt világrészben megszölták, le-

TARCA

Hónapos-szobák.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: **Miklós Jutka.**

Netti kisasszony letette a varrósztulra a sötét-kék ruhát, amin reggel óta dolgozott és megnyalazta az ujjai hegyét, hogy a fereszálakat leszedelgethesse a szoknyájáról. A kezei székek voltak; fehérén váltak le a sötét alapról, ahogy a ruganyos kelmén végigsiklottak, csak az ujjhegyei voltak barnák a sok túszurástól.

Azután elővett egy üveget meg egy pár piezkos — hajlan fehér — keztyűt és bemártva egy rongyos zsebkendő a benzinké, igyekezett visszaadni a keztyűnek az eredeti színt.

A kis lomos szobát megtöltötte a benzin erős szaga. S volt is mivel harkóznia, mert az ablakok nyitva voltak és szabadon jöhetett be az udvarról a nyári fülledt levegő, konyhaszaggal, gyerekszivajjal telítve.

A sötétruhás lányon a nyitott ablakon behulló fényes sugárkévében volt valami fájtságosan megindító. Mintha pincegödörben egy virágot látna az ember, amelyre ránehezedik, ráfékszik a nyirkos, hideg, élő sötét és a virág mohón, öntudatlan vágygyal hajlana, nőne, kapaszkodna a nyiló pinceajtón beszőkö napfénybe.

De ezt a titkos, rejtett, megindítóan bájos poézist nem vette észre senki a negyedik emeleten.

A lány szöke feje ragyogott a sugárésben — a szomszédban pedig éketlen veszekedés közt Kraftné fölpofozta a cselédjét, mert eltörte a vizes-üveget.

A vizes-üveg ugyan legfeljebb egy forintos olcsó jószág volt, de a konyhaablakoknál méltatlankodó és sopánkodó szomszédasszonyoknak addig magasztalta, rajzolta, színezte a boldogulnat Kraftné, míg végre már valóságos családi ereklyévé nőtt.

Karsus volt; kristály volt; metszetekkel ékes; bájos és impozáns darab és minden új felfedezett néhai tulajdonságánál egy megsemmisítő tekintet röpült a szegény tettes felé.

— Nyissa ki az ajtót, Netti kisasszony — mondta az ablak előtt egy vézna, hosszúhajú szöke fiu, aki egy szobát bérelt Nettikénél. — Ujságíró! — említette büszkén, ahányszor csak lehetett a varró-kisasszony és a kis lakásokban bizonyos félnék tisztelettel adták tovább: Ujságíró!

A hosszúhajú szöke fiu meglepve állt az ablaknál. Meglepte most a lány sajátosan bájos volta — mert nem volt hozzáskva. Nem volt szép; eddig föl se tűnt neki vézna alakjával és simán fésült fejével. Sok, sok meleg, vibráló fény kellett hozzá, hogy glóriá-ezerileg ragyogjon ez a haj, hogy az inkább sápadt, mint fehér bőr eleven színt kapjon és oszillogjanak a lány szürke szemei.

— Nyitom már, Dér ur — mondta

Netti és lerángatta a benzines keztyűt a kezéről.

Ahogy a sötét kis előszobafülébe belépett Dér ur, még mindig annak a bájos látványának a hatása alatt állott. És mikor kezét szoritott a lánynyal, hirtelen, akaratlan, számítást és megfontolást nélkül, átölelte és megcsókolta. Erős benzinszagot érzett és selymes puhaságot az ajkai alatt — a lány haját...

Egy pillanattig tartott az erősz, a lány beszaladt a szobájába és ő is betette maga után kis rezidenciája ajtaját.

— No, én pofozni való zamár vagyok — gondolta magában Dér ur és az ágyra hajtotta csodálatos alakú kalapját.

Végigfeküdt az ócska kanapén, amelyre horgolt terítőcsékek voltak aggatva és cigarettázva, a levegőbe bámult.

Határozottan Velkiismeretfurdalást érzett.

Őt úgy jellemezték a kollégái: „boldondul becsületes”. És csakugyan, szokatlan nagy tisztességérzet volt a fiuban.

Megtörtént, hogy Netti kisasszony, aki szent áhitattal nézett minden nvomatott be-tűre, az ő művei után tudakozódott.

— Meg szeretném venni — mondta és ez nagy szó volt, mert Netti kisasszony összes irodalompartolása a mindennapi esti újság volt.

— Kisasszony, — mondta mogorván Dér ur — én nem vagyok író. Én újságcsináló mesterember vagyok.

Persze, Netti kisasszony nem értette el a keserű öngunyit és jót nevetett a „viccon”.

nézték, kinevették. Ha ezer esztendeig élne, akkor se felejtene el a kemény lelkét, hogy királyleány nem tartozik elturni olyan ebáná, amilyent egy elosztató asszony nem szenvedne el.

Amde e boszútervében a dráma hősnője megfélemedezett valamiről. Arról, hogy amikor az ura mellől szökik, ott hagyja a gyermekeit is. A megtorlás lobogó vágyának lázában nem jutott észbe, hogy vissza fog kívánczolni az ártatlan kisdedekhez, akiket szíve alatt hordott s akiknek életet adott és ez az epekedés napról-napra izzóbb lesz majd, álmatlanná teszi éjjelét, feldulja nappalait s pokollá varázsolja át életét. A Bodeni tó mellett, a kies Lindauban gyönyörű park közepén áll az a kastély, amelybe Montignoso grófnőt száműzték. Az acélkék hullámok minden zsongása a szöske gyermekekről beszélt neki, akik a királyi palota termeit szorongó szívvel kutatgatják, hátha valamelyikben rátalálnának édesanyjukra. Az estharang ringó csengésénél az öt gyermekre gondolt megint; ilyenkor kulcsolták imára kacsóikat s ártatlan ajkuk édes, ó milyen édes selypítéssel mondta el anyjuk után az éjjeli fohászt. Lepke, virág, szentjánosbogár a parkban mind, mind a gyermekekre emlékeztette, akiket talán nem fog viszontlátni soha. Soha? Ez a gondolat nem fért sehogy a szívébe. Az asszony, a királyleány lehetett kegyetlen. De az anya csak szeretni tud. Szeretni démoni szeretettel, vad szeretettel, amely szilajon nekiront minden akadálnak, hogy bünyös ajkainak izzó csókjaival borítsa kisdedeinek orcáit s e csókokba fullassza bele bánkódó kétségbeesését. Megalázkodott a diadalmas boszújára büszke asszony. Rimánkodott annál, akit megvet; könyörgő szóval kérlelte, engedné viszontlátni, ha csak percekre is, a kicsinyeket. Elutasították. Könyvzattá papíron könyörgött megint; ismét hiába.

És jött a karácsony hete. A szeretet ünnepének hete. Amikor a koldusasszony is hoz valamit magzatának a Jézuskától. Amikor örömprevesse fut szüleje karjaiba a gyermek. S amikor boldogan öleli keblére minden anya a gyermekét. Azóta hajh, az első karácsony! Férj nélkül, igen. Rang nélkül, igen. Magányban, igen. Számkivetésben, igen. Távolságban a gyermekektől is, igen. De ezen a héten egy percig csak látni őket. Hát lehet ezt anyától megtagadni? És megtagadták. A felséges ur megtiltotta. A felséges ur jó keresztény; a házasságot szentségnek tekinti. De amikor öt gyermek sirva keresi édesanyját s az édesanya beleőrül a gyermekei után való vágyódásba, ez az egymásért epedő szeretet nem szentség. Asszonytól elválni nem szabad; de gyermeket anyjától, anyát a gyermekektől mindörökké elszakítani szabad.

A többi tudjátok. Zsandárokkal kergették el gyermekeinek küszöbéről Montignoso grófnőt. A felséges ur éppen vadászni járt, amikor az eset történt. A dúvad az erdő mélyén nagyot nézhetett, amikor találkozott vele. S ezt gondolhatta magában: „Lehet, hogy király vagy. De hogy emberszív lüktessen benned, nem hiszem.”

BELFÖLD

A német kereskedelmi szerződés. Berlinből jelentik nekünk, hogy a magyar és osztrák delegátusok holnap visszatérnek Berlinből. Egy bécsi lap szerint a berlini tárgyalások az állategészségügyi egyezségeken kívül még több más fontos differenciákra vonatkoztak és mindkét részről közeledés jött létre. Valószínűnek látszik, hogy most a német kormány a magyar és osztrák delegátusok prozocióiról, a magyar és az osztrák kormány a német kormány prozocióiról intern tanácskozást fog folytatni. A magyar és osztrák referensek Richthofen báróval és Szögyény-Marich nagykövettel is tanácskoztak. Az a kérdés, vajon

Németország még ebben az évben felmondja-e a kereskedelmi szerződést, még nincs eldöntve.

Egy másik jelentés alaptalanul mondja azt a reménységet, hogy újévig meggyezés fog létrejönni. Ebben az esetben a jelenlegi kereskedelmi szerződést nem fogják német részről felmondani és az új szerződés annak idején a réginek helyébe lépne. Arra a kérdésre pedig, hogy a régi szerződés felmondásához fognak-e Berlinben fordulni az esetre, ha újévig az új szerződés létre nem jön, mértéktelő helyről azt a feleletet adták, hogy arra még van idő. A megkötött kereskedelmi szerződésnek a biralmi gyűlés elé való terjesztése január végén vagy február elején fog megtörténni. A szerződés két tárgyalása el fog tartani március közepéig, mint ahogy az 1891—92. szerződések példája szerint beható bizottsági tárgyalások után és minden egyes szerződésnél három olvasás válik szükségessé. A *Berliner Tageblatt* azt írja, hogy Ausztria-Magyarország részéről ajánlatot tettek az állatforgalmi kérdés megoldására. Ez az ajánlat abból áll, hogy hatóság ellenőrzés által az állatjárványok behurcolását lehetetlené tegyék, ellenben egészséges állatoknak zavartalan behozatalát szerződésileg biztosítsák. Ez a kérdés a legközelebbi jut tárgyalásra és azt hiszik, hogy előlött meggyezés fog létesülni. A tárgyalások folyamán az állategyezmény kérdésének megoldása fogja a legnagyobb nehézségeket okozni.

A *Nord. Allg. Ztg.* írja: Szögyény-Marich László osztrák-magyar nagykövet, valamint a kereskedelmi szerződés tárgyalására kiküldött osztrák-magyar megbízottak szerdán délután tárgyaltak a külügyi államtitkárral. Egy másik tárgyaláson, amely mintegy öt órán át tartott, résztvett gróf Posadowski államtitkár és báró Richthofen államtitkár is. Ma ismét anélkül volt. Este a kiküldöttök visszautaznak Bécsbe, azaz Budapestre a karácsonyi ünnepekre.

A betegpótlási pótadó. A pénzügyminiszter a belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnökkel egyetértőleg az országos betegpótlási pótadónaplók ellenőrzését, ezek adó számvevőségi könyvelését a belügyminiszteri számvevőség munkaköréből a pénzügyi számvevőségek hatáskörébe utalta. A pénzügyminiszter egyuttal az országos betegpótlási pótadóra vonatkozó teendőket újból szabályozva körrendeletet intézett ez ügyben a törvényhatósági közigazgatási bizottságokhoz, a fővárosi adófelügyelőkhöz, a pénzügyigazgatóságokhoz, az ezek mellé rendelt számvevőségekhez és az adóhivatalokhoz.

— Mit akarok tőle? — gondolta a hosszúszuhajú szőke fiú, míg hanyattfekve, a füstöt eregette. — Hiszen nem szeretem, ez a szegény kis bolond most azt liheti pedig. Ki tudja, miéoda regényes terveket fog építeni az én érzelmeimre. Ezek a varrókisasszonyok mind ábrándosak. Egész nap varrnak és a tükör a kezeiknek ad dolgot, az agyuk elkalandozhat, amerre csak neki tetszik.

A cigaretta hamuját leverte és felállt, hogy betegye az ablakot. Benzin- és étel-szaggal volt tele az egész szoba. Aztán dobolni kezdett az üvegtáblán és a primitív dallam ütemére dudolta: „Megmondom neki, megmondom neki — nem szeretem!”

— Vegyen még — kínálta az ebédnél Grünholznő szeszénység, a Netti anyja és közelebb tolta hozzá a zöldbabos tálat. — Vegyen még, hisz olyan vékony meg sápadt, hogy az borzasztóság! A maga beteg mellével mit is éjszakázik annyit, Dér ur?

— Mért nem él szolidan, Dér ur? — mondta Netti is és zavartan ette a pildababot.

— Minek? — mondta Dér ur és egy tragikus mozdulattal tette le a palkongnyelű kését a viaszke-vászon abroszra. Észrevette mozdulatának színészies voltát és meg is mosolygott. — Komédiás — mondta magában. — Tegye ki a kulcsot estére, asszonyág — fordult Grünholznőhöz — estére Óbudába megyek és későn jövök haza.

Grünholznő e hallgatag visszautasítás után sértődötten törülte meg a száját, de cov-

pillanatnyá hallgatás után megint csak megszólalt:

— Tegnap egész éjjel köhögött. Hallottam. Így megöli magát.

Dér ur hátradőlt az székét és a képe élével a tányérja szélét veregetve nézett Nettire.

Az ablak be volt téve és a redőny is leeresztve félig; a fény és a ragyogás reflexe nem tündöklött már a varrókisasszony kisértő butácska homlokán. Most újra olyan volt, mint azelőtt, laposmellű, vézna kis penészvirág. Ahogy a ráfüggesztett tekintet alatt elpirulva mosolygott, Dér ur bosszusan konstaltá, hogy milyen sárgák a fogai.

— Asszonyág — mondta felállva az asztaltól és lefirkáta a morskákat kisértő fényes nadrágjáról. — Az élet egy rossz álom, amiből előbb-utóbb felébredünk. Már most nekem nagyon mindegy, ha ez a felébredés hamarosan történik is meg, legalább nem kell törnöm a fejem tizenötödikén, hogy miből fizetem ki a koszt-kvartélyt.

Dér ur csakugyan kiment Óbudába és Netti kisasszony arra ébredt fel úgy tizenkét óra körül, hogy valaki rázza a szobája ajtaját. Magára kapkodta a ruháját és szaladt az ajtóhoz.

— Rosszul vagyok... Netti kisasszony — hallotta a Dér ur fátyolos hangját.

Főlrántotta az ajtót, esepent sem törődve a meztelen lábával és az így-ugy magára kapkodott ruhájával.

Dér ur ott állott a csöpp előszobában és a zsebkendőjét az ajkaihoz szorította. Ing-

ujban volt, mint aki már lefeküdni készült. Nyitott szobájából éppen reáhallott a lámpa fénye; szaggatottan köhögött és minden újabb köhintésnél új vérfojtok törtek át a battiszon. Tántorgott és törülgette magáról a vért.

Netti kisasszony gyorsan és ügyesen vitte, zette a szobájába; de az ágy előtt megdöbbenve állott meg.

Vértócsa piroslott a surolt padlón; még nem volt ideje megfeketedni; piros volt még, meleg is talán.

Dér ur köhögött, a vért törülgette a szájáról és szakadozva beszélt:

— Hazajöttem... le akartam fektüdni, egyszer csak köhögök... meleget érzek a számban... köpök egyet... hát vér...

— Ne beszéljen, Dér ur! — paranosolt Netti és támogatta az elgyöngült embert a lefekvésben.

Orvosért ezalasztott; a párnát gyöngöden igazgatta a foje alatt; tett-vett, rakogatott a szobában és pereről-perere türelmetlenül szaladt az ablakhoz, nem jön-e még az orvos?

— Ne féljen, Dér ur! — vigasztalta bátran, bár az ajkai remegtek — az orvos mindjárt jön. Nem lesz semmi baja, csak ne mozogoljon.

Dér ur azonban érezte, hogy nem fog ő mozogolóni már egy perc múlva. És míg megindulva nézte a lányt, észbe jutott a délelőtti fogadása. — Megmondom neki, nem halok meg hazugsággal.

Megmozdította a fejét és halkán sugta:

— Netti kisasszony...

— Ne beszéljen! — intett a lány

Csönd a politikában.

Budapest, december 23.

A pártkörök jóformán üresek, a képviselő urak a karácsonyi ünnepekre leráudultak kerületeikbe, ahol különben sürgős dolgok akad most kormánypártiaknak és ellenzékieknek egyaránt.

Idefőnn tehát csönd van a politikában s inkább csak a kompromisszum-terv meghírsüléséről hangzik még néhány panaszos vagy indultatos szó. Az ellenzék utólagosan elárul egyetnemst a disszidensek és szövetségeseik tárgyalásainak részleteiből, amelyekből kiderül, hogy a választási törvény reformjánál milyen követelések lettek volna. Viszont a szabadelvűpártból is nyilatkoznak egyes jobban informáltak, hogy milyen okokból nem mehetett bele a miniszterelnök a kompromisszum-terv tárgyalásába. Ezek az utólagos fejtegetések, vádak és rekriminációk teszik ki a mai nap politikai cseményeit, egyéb semmi sem történt.

Ellenben a vidéken, úgy látszik, teljes erővel megindultak a választási mozgalmak s ma már számos helyről érkeznek hírek szervezkedésekről és jelölésekről. A karácsonyi ünnepe alighanem ezektől a mozgalmaktól lesz hangos...

A szabadelvűpártból.

A szabadelvű pártkörben ma már kevesebben voltak fenn, mert a képviselők legnagyobb része az ünnepekre elutazott a fővárosból. A miniszterek közül ma is fenn voltak: Tallán Béla, Nyíri Sándor, Berzeviczy Albert. Azonkívül fennjárt Sándor János államtitkár és báró Vojnich István is. Ujabban tagokul beiratkoztak a szabadelvűpártba: Gróf Festetics Gyula, gróf Draskovics Iván, gróf Draskovics Dénes, gróf Festetics Vilmos, Szekesiu Szilvius, báró Harbinyi Andor és gróf Nemes János.

Khuen-Héderváry.

A bécsi reggeli lapok nyomán híre kelt, hogy gróf Khuen-Héderváry Károly öfolsége személye körüli miniszter tegnap este Bécsbe érkezett és pedig — ez volt a hírből a pikáns — Rátótról. Az ellenzék körében természetesen sok kombinációval kísértek ezt a hírt. A Magyar Távirati Iroda azonban délutáni kiadásában e-vágta a kombinációkat, hivatalosan megírva, hogy gróf Khuen-Héderváry csakugyan visszaérkezett tegnap Bécsbe, de nem Rátótról, hanem Abbázából, ahol egy rokona látogatására huszonnégy óra hosszat időzött.

— Netti kisasszony... én... becsászon meg... én magát...

— Hallgasson! — mondta hevesen a lány és befogta az ajkait a tenyerével.

A többi még gondolatban sem mondhatta már el Dér ur. Meghalt, miután ajkainak egy végső reflexirándulása megékelte a tiltó kis tenyeret.

Szegénynek az utolsó mozdulata is akaratlan hazugság volt...

— Ó! hogy imádot! — mesélte harmadnap a kövér Rothkopfnának Netti kisasszony, amint kislit szemmel próbált egy bluzt a gazdag fűszeresnek. Az unott arccal hallgatta a kis varró-kisasszony titkos regényét, de félbeszakítani nem mert, mert félt, hogy még elrontja a bluzt. — Ó, kedves nagysád, azt a nagy szerelmet még csak elképzelni sem tudja! Én voltam neki mindene, én voltam az ő Muzsája!

A sok összeolvasott kölcsön-regény valamennyi hősnőjénél regényhősnőbbnek érezte magát Netti kisasszony, aki addig gondolta el keserűségében, hogy így lett volna, míg az így lett volnából — így volt támadt.

— Itt két ránc van, kisasszony — mondta kelleltlenül a fűszeresné.

Netti kisasszony kivett két gombostűt a foga közül, megtűzte a ráncokat és folytatta, ahol elhagyta:

— Ó hogy imádot! Kedves nagysád, azt még elképzelni sem lehet,

A kompromisszum ügye.

A miniszterelnök intim baráti körének egyik tagja, aki bizonyára teljesen be van avatva a tegnapi békétárgyalások részleteibe, beszélgetést folytatott a *Neue Freie Presse* budapesti munkatársával. A beszélgetés folyamán a szóban forgó politikus a következő kijelentéseket tette:

— Nyilván megvallo, a legnagyobb mértékben csodálkoztam azon, hogy gróf Tisza István egyáltalán belement a föltevés tárgyalásába, amelyeket az ellenzék és a disszidensek élére terjesztettek s hogy nem utasította azokat vissza még sokkal ridegebben, mint ahogy tette. Azt az önmegtartózkodást, amelyet a föltevés meghallgatásával Tisza István tanusított, két okra vezethetem vissza. Először arra, hogy végtelen türelmével nem akarta elzárni a meg egyezés leghalványabb lehetőségét sem és nem akarta kitenni magát annak a szemrehányásnak, hogy egyetlen alkalmat is mulasztott el, amely a békés kibontakozást lehetségessé tehetné volna. Másodszor abból magyarázom, hogy az Andrásnyak iránt érthetetlen, noha szimpátiikus gyöngöcség van Tisza Istvánban már ifjú kora óta, amelyet a két Andrásny állandóan személyes gyűlölettel honorált. Amit itt a házszabályok revíziójaként hirdetnek és ajánlanak, sokkal kevesebb, mint az, ami 1899-ben történt s ennél fogva a legátvalóbból sem alkalmas arra, hogy a technikai obstrukció visszahatását kizárja. Különböző is ki tartaná lenetségesnek, hogy éppen azok köréből jön a technikai obstrukció lehetetlenné tételére irányuló szándék, akiknek a technikai obstrukció a mindennapi kenyér? A választásoktól való felelem s a választóközönség előtti felelősségtől való rettegés bírtá az az ellenzék vezérlelőbizottságában ülő urakat, hogy hamarjában olyan valamit tákoljanak össze, ami mindenhez inkább hasonlít, csak éppen a házszabályrevízióhoz nem. Ezzel azonban nem elégedtek meg, hanem junktimot állítottak föl a választási reform és a házszabálymódosítás között oly módon, hogy ebbe a junktimtervezetből mindent ki és be lehet magyarázni, a szerint, amint tetszeni fog nekik, hogy a mai presszió elmúltával a házszabályrevíziót kellemesnek vagy kellemetlennek találják. De még erről a tervezetéről is lehetett volna beszélni, ha az Andrásny Gyula gróf által hozott kategorikus imperatívus nem lett volna átfonva egy selyem zsinórral, melylyel először a többségnek, majd a miniszterelnöknek, végre pedig a Ház elnökének és jegyzőinek kellett volna megfojtaniok magukat. A többségnek azért, mert azt kívánták tőle, hogy az amugy is nagy önfeláldozással hozott november 18-iki határozatot semmissé tegye. Sőt többet mondog. A többséget méltónak sem tartották arra, hogy ilyen föl-szólítást intézzenek hozzá, hanem egyenesen vezérlet hirták föl, hogy a többségi elvet és a többség tagjait e mélyen sértő parancsot hajtsa végre. Ezután persze Tisza Istvánnak kellett volna a selyem zsinórt a nyakára szoritania, hozzá kellett volna járulnia, hogy a disszidensek köréből mielőbb megalakítsák a kormányt, mert hisz az ellenzék nem gondolja, hogy az ő köréből választathatók lennének a governmentális elemek. Erre az új kormányra persze egyszerűen át kellett volna ruházni a 240 tagu, önállóan gondolkodó és eszelekvő többséget, miután ez a többség elárulta, sőt meggyalázta önmagát. Ugy kellett volna tehát eljánni, mint ahogy 1899-ben történt, amikor Andrásny Gyula gróf ugyanilyen auspiciumok közt báró Banffy Dezset kereste föl s jelentette neki, hogy a helyzetből egyedül az ő fejevételével lehet kimenekülni. Azok az urak, akik ezt a politikai szülvétést ma újra megakarták próbálni, egyet elfeledtek, azt, hogy amár az akkori disszidensek és a többég vezető politikusi közt teljes meggyőzés volt, föllepésüknek mégis olyan keserves következményei voltak, amelyeket még ma is érezünk. Ilyen dologba Tisza Istvánnak hát nem lehetett belemenni s aki egyebet várt tőle, nem ismeri azokat az előzményeket, amelyek között a kormányelnöki székbe került. Köreinkben tehát a legnagyobb csodálkozást keltette, hogy éppen az az Andrásny Gyula vált szöszlőjává ennek a politikának, aki az utolsó parlamenti férfi volt Magyarországon, akit a király Tisza Istvánon kívül meghallgatott

s aki Tiszával együtt volt Bécsben, mikor mi miniszterelnökké kineveztek. Akkor Andrásnyak nyitva volt az ut, hogy a kormányelnökséget vállalja s bizonyára Tisza lett volna az utolsó, aki utjába állt volna. Andrásny nagyon jól tudja, hogy Tisza legodaadóbb támogatására számíthatott volna és Tisza soha sem vált volna ki a pártból vagy vállalt volna közvetítő szerepet az ellenzék és a kormány közt oly célból, hogy Andrásny helyéről kimozdítsa. Nos, ez az epizód is elmúlt, a dolgok mennek a maguk útján, mintha az az epizód nem is történt volna meg. Egyébként azt is meg kell valianom, hogy ez a dolog azt a benyomást tette rám, mintha az előtérben álló dolgokra irányuló figyelem eltérítést célozta volna. Ma elsősorban nem arról van szó, hogy a helyzetből megtörténjék a kibontakozás, hanem arról, hogy hajlandó-e az ellenzék rövid időre szöszlő indemnitást adni a kormánynak, nehogy a jogfolytonosság megszakadása miatt keljen kiírni a választásokat. A többi dolgok annyira ki vannak élve, hogy kompromisszumos tárgyalásokkal és kibontakozási kísérletekkel nem lehet megoldani őket. Az egyesült ellenzéknek az Andrásnyak csoportjával ezertetésben kiadott tegnapi kommuniquéje azonban hallatlanul hivatalos formában erősíti meg azt, amit eddig csak föltevéskeppen mertek hangoztatni, hogy tudniük az egész politikai hadjárat kezdetétől fogva nem más, mint személyes harc, aminek nyílt beismeréséhez végre a tegnapi napot tartották alkalmasnak. A házszabályok módosítás, választói reform, indemnitás — csupa kavir a nép számára. Az uraknak nem ez kell. Nekik Tisza feje kellene, de az ez idő szerint nem kapható.

A kompromisszum-terv aktáiból.

Polányi Géza volt az első, aki részleteket közölt azokról a megállapodásokról, amelyek Andrásnyék és a szövetségelt ellenzék közt a parlamenti reformra vonatkozólag létesültek. Ma az ellenzéki sajtó pontonként sorolja föl a tervbevert parlamenti reform alapelveit, hangsúlyozva, hogy az a házszabályrevízió és a parlamenti reform közt való teljes junktimból indult ki. Ezen az alapon az ellenzék követelte volna:

1. A községnekenti, illetőleg körjegyzőségnekenti szavazást. A szavazás különböző napokon történő megambláns bizottság előtt.
2. A juvarböréknek és ellátási díjaknak teljes eltörölését.
3. A választási kerületeknek új beosztását, a választók számarányának megfelelő igazságos a-poxon.
4. A választói jog kiterjesztését a cenzusnak országsszerte való arányos rendezése alapján.
5. A kuriai bírásokodásnak (mely nemskóra megszűnt) további fenntartását. Az ellenzék csak akkor lett volna hajlandó a házszabályok revíziójába belemenni, ha egyidejűleg az új választási törvényt is a fenti alapokon életbe léptették. De a följátszabadság megszorítását az ellenzék akkor sem fogadta volna el s csupán a technikai obstrukció eszközeinek megszorításához járult volna a parlamenti reform ellenében.

A szövetségelt ellenzék.

Az ellenzéki pártkörökben kevesen jártak fenn. A mai napon elhatározták, hogy a szokásos újévi tisztelgést az idén nem külön-külön tartják meg az ellenzéki pártok, hanem a szövetségelt ellenzék együttesen üdvözlő Kossuth Ferencet. Az üdvözlő beszéd tartására gróf Apponyi Albertet akarják felkérni.

Holnap délelőtt a vezérlelőbizottság ülést tart, de eszoka bizottság lesz, mert a vezérek közül is a legelőbben vidékre utaztak.

Unnep után, december 27-én lesz aztán a vezérlelő-bizottság döntő ülése. Azon fognak részletesen beszámolni a kompromisszum érdekében folytatott tárgyalások eredményéről s azon fognak a tovább teendők iránt dönteni.

Választási mozgalmak.

A választási mozgalmak országsszerte megindultak. Ma már különböző kerületekből hozza a távirat a hírt, hogy vannak már jelöltek is, ellenjelöltek is.

'Batonyáról jelentik, hogy ott a szövetségelt

ellenzik dr. Návay Lajost, Csanádmege alispánját lépteti föl.

Rozsnyón azt híresztelik, hogy gróf Andrássy Géza nem szándékozik több mandátumot vállalni. Ez esetben a szövetség ellenzik Hevassy József főbírtokost, a szabadalvupárt pedig Hajosi György budapesti ügyvédet fogja léptetni.

Nagyváradon Molnár Imre jogtanár lesz az ellenzéki jelölt, ha Barabás Béla nem lép föl.

Nagy-Enyedén báró Wesselényi István fog a Bánffy-párt zászlaja alatt küzdeni.

Margittán Szatmári Mór ellen Dési Gézát lépteti föl a szabadalvupárt.

Magyar-Csékén hír szerint Mangra Vazul lesz a szabadalvupárt, Fáy András az ellenzéki jelöltje.

Hosszupályiban Várady Zsigmond, Berettyófaluban Fráter Barna főszolgabíró indul harcba szabadalvupárti programmal. Az utóbbinak Leszkay Gyula lesz az ellenjelöltje.

Biharon Rigó Ferencnek Tóth Mihály szabadalvupárti főbírtokossal kell megküzdenie.

Mező-Csáthon Kubik Béla ellen Bércsey Lászlót fogja harcba küldeni a szabadalvupárt.

Kolozsvárott Hegedűs Sándor ellen a Bánffy-párti Anáthy István egyetemi tanár lép föl.

Monoron Szemere Huba a Kossuth-párt jelöltje.

Veszprémben a kormánypárti Horánszky Lajos ellenjelöltje Blaskovich Sándor lesz.

Enyingen a Kossuthpárti Bakó József ellen Purgly Sándor szabadalvú lép föl.

Viktória zászlógyár. Központi iroda Budapest, VI., Andrássy-ut 1. sz. szállít leggyorsabban és legjutányosabban választási zászlókat és jelvényeket.

KÜLFÖLD

Az orosz reformok.

Budapest, december 23.

Érdekes részleteket ír meg egy párisi lap a Carskoje Szelóban tartott minisztertanácsról. Az ülésen elsőnek Muraviev igazságügyminiszter szólt föl. Egész esomé ukázra és rendeletre hivatkozott annak bebizonyítása céljából, hogy a cárnak még törvényesen sincs meg a joga a birodalom politikai kormányzatát olyan gyökeresen megváltoztatni, ahogy azt a szabadalvúak kívánják.

Szavaltok Mircskij belügyminiszter erre azt válaszolta, hogy a cárnak minden nap új törvényeket bocsát ki és ha az igazságügyminiszter elmélete helyes volna, a cárnak nem szabadna többé törvényt hoznia. Nem akademi-kus kérdésről van szó, hanem a pillanatnyi politikai helyzet egy kérdéséről és ez a helyzet reformokat követel.

Az igazságügyminiszter aztán rámutatott a budget-ellenőrzés következményeire, a mely korlátozná az uralkodó eszelekvési szabadságát s a birodalom pénzügyi eszközeivel való rendelkezésben és ismételtlen a liberális követelmények megadása ellen nyilatkozott.

Miután Witte miniszterelnök újra a reformok szükségességét hangsúlyozta, Pobjedonoszov hosszabb beszédben kifejtette, hogy a cárnak abszolútizmusa az orthodox egyháznak lényeges és meg nem változtatható intézménye, amelynek korlátozása ellenkezik az isteni törvényekkel és megsértené a vallást.

Witte azt válaszolta, hogy ha a nép azt fogja hallani, hogy törvények és a vallás parancsai békóba verik a cárnak szabad gondolkodását, akkor erőszakon uton törekednek majd kivívni a reformokat. Erre a cárnak a minisztertanácsban elnökölt, a minisztertanácsot határozat nélkül berekesztette.

Moszkva, december 23

A moszkvai lakosság több csoportja a kormányhoz feliratot intézett, amelynek ez a foglalata: Az utolsó idők eseményei bizonyítják, hogy a moszkvai duma december 15-iki határozataiban szilárdul és pontosan fölláttotta a legfontosabb követeléseket, amelyeket az egész orosz nép támaszt a kormánnyal szemben. A fölirat aláírói a történelmi pillanatban át vannak hatva a moszkvai lakosság és képviselői közt lévő erkölcsi

kapocs komoly jelentőségűtől. Moszkva város tanácsának követeléseivel teljesen egyetértének és arról biztosítanak, hogy a városi tanács Moszkva lakossága részéről erkölcsi támogatásra talál minden lépésben, amely hozzájárul ahhoz, hogy a fölírtított alapelveket nemcsak a megvalósítsák.

Az egyetemi tanulók elhatározták ma tartott ülésükön, hogy az egyetemi előadásokat karácsony utánig nem látogatják és a rektornak kifejezik rosszallásukat és megvetésüket azért, hogy eltöltötték nekik a gyülekezést. A tanulók határozatában ez áll:

Ők, mint a jövő, újjászületett, szabad Oroszország polgárai, el vannak telve a gazdasági és polgári szabadság közös eszméjével és esküsznek, hogy minden erejükkel és eszközeikkel azért fognak küzdeni, hogy a demokratikus szociális államszervezet megvalósulása elkövetkezzék, amely az elnyomott hazát megszabadítja és az erőszakoskodásokat megszünteti. Különösen az olyanokat, mint a 18-iki és a 19-iki kegyetlen várengzés volt. Végül azt mondják, hogy ha a gyülelés résztvevőket megbüntetik, akkor a tanulók a munkások részvételével kezdenek tüntetni.

Az egyetemen lévő felsőbb női tanfolyamot bezárták.

Krakó, december 23.

A krakói Napról-mak írják Moszkvából, hogy a diákok títkos ülést tartottak s azon elhatározták, hogy ha ez év végéig ugyanolyan erőszakosságokkal folytatják a tüntetéseket, mint a hogy történt Varsóban, Pétervárott és Moszkvában, akkor halálra ítélik Szergejus nagyherceget és Trepov rendőrfőnököt s a halálos ítéletet végrehajlják rajtuk.

Pétervár, december 23.

A Vosod szerint ma visszavonták a birodalmi tanács elé terjesztett azt a törvényjavaslatot, amelylyel el akarták tiltani a kitért zsidóknak tisztekké való előléptethetőségét. Ugyanennek a lapnak a híre szerint a zsidóság ügyének vezetése a rendőri osztályról át megy a közügyeket intéző ügyosztályra.

Az orosz-japán háború.

Budapest, december 23.

Singhaiból és Szingaporéból érkezett egybehangzó jelentések szerint a japán flotta néhány hajója már elindult dél felé, hogy az orosz balti hajórajt feltartóztassa. A sanghai-i jelentés szerint a japán flotta, amely az orosz hajórajt elébe ment, körülöklőből áll Kamimura tengernagy vezetése alatt, míg Szingaporéból azt jelentik, hogy két japán cirkáló még tegnap reggel odaérkezett és délen újra felszedte horgonyait. Már régebb idő előtt tudva volt, hogy japán hajók elhagyták a hazai kikötőket és lepecezték utasításokkal délnyugati irányban utnak indultak. Ez az intézkedés teljesen igazolt volt, ha a kiküldetés célja az, hogy a hajók megfigyeljék a holland-indiai szigetcsoporthoz tartó utjait. Ezeket a tengersonorosokat a japánoknak gondosan meg kell figyelniök, hogy az oroszok közeledéséről a dróttalan táviró útján idejekorán értesítsék Togo hajónak zömét. Csak ha a megfigyelő szolgálát ilyenképpen van szervezve, gyűlhet össze a flotta zöme elég jókor a döntő irányban. Ha azonban a szingaporei jelentések igazak, úgy a japán flottának nagy része már ma elébe küldetett Rosdesztenszki hajóhadának és a Kamimura tengernagy vezetése alatt álló flotta, ha Szingapore mellett a malakkai tengeri ut bejáratánál állana, már 2500 tengeri mérföldnyire volna a hazai vizektől és 1800 méternyire a Pescadore-szigetektől, amelyeket a japánok hadműveleteik közbenső bázisul választottak. Mindig nagy baj az, hogy egy flotta nagyon messze van a hazai kikötőktől, bizonyosság rá a balti flotta utja is, bár kétségtelen, hogy az angolok, akik jó pénzért még az oroszoknak is szállítanak cseséget, löszert és szenet, japán szövetségeseiket is ki fogják rántani a bajból Szingaporóban és más angol flottájukban. Hiba lehet az is, hogy a japánok flottájukat szétszaggatva küldik Rosdesztenszki elébe és ezzel kiteszik hajóikat a sokkal nagyobb veszedelmeknek. Az angolok, akik bizonyára nem kívánják Japán kárát, nemrég azt tanácsolták a japán admirálisoknak, hogy a formosai vizekben, tehát a Pescadore-szige-

teknél, vagy ami még helyesebb volna, Vladivosztozk előtt várják meg a balti flottát, amely máshová nem is mehet. A világtenger nagy és sok ut vezet a végtelen vizen keresztül, úgy hogy az oroszok nagyon könnyen elmenekülhetnek.

A japán flotta koncentrációja oly központi kikötőben, akár a Pescadore-szigeteken, akár Japán délkeleti csucsán Nagasakinál vagy Vladivosztoknál természetesen nem zárja ki a kínai tengerbe vezető út megfigyelését sem, de ehhez nem szükséges a japán flotta zöme, amint ez az eset állna, ha a szingaporei jelentések igazaknak bizonyulnának. Aztán Kamimura admirális sem alkalmas a holland-indiai megfigyelő szolgálat sikeres végrehajtására. Ez a Kamimura tudvalevőleg nem bírta a háboru elején a vladivosztocki kis hajórajt sakkban tartani és így az szinte háborítlanul sülyeszhette el a japán csapat- és anyagszállító hajókat.

Port-Arthur ostroma.

London, december 23.

A Port-Arthur előtti hadseregéből jelentik, hogy a jobbszárny egy osztagja 22-én reggel rohamot intézett egy Husan-Yangtontól északra a Galamb-öböl közelében fekvő magaslat ellen, ezt, valamint egy magaslatot a Galamb-öböl egyik felszigetén megszállott, miközben egy kis kaliberű orosz ágyút ejtett zsákmánnyul. Az ellenség ellentámadását a felsziget ellen visszaverték. A Galamb-öböl körül fekvő legfontosabb pozíciók a japánok birtokában vannak. Európátkin tábornoknak azt a jelentését, hogy Stüssel tábornok a japánokat a 203 méteres dombtól újhól elűzte, más oldalról nem erősítették meg. Itteni katonai körökben azt hiszik, hogy Nogi tábornok a 203 méteres dombtól nyugatra fekvő Husan-Yangton erőd megostromlásával azt a célt követte, hogy Stüssel visszavonulását az északi erődökből a tateszmi hegyhátra lehetőleg már most elvágja. A Daily Telegraphnak jelentik Csifuból tegnapról: Beérkezett jelentések szerint nyolc torpedózásó elmenekült Port-Arthurból. Az elmúlt 24 óra alatt heves hóvihár volt és ennek leple alatt hagyták el a naszádok a kikötőt.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Tokióból: Togo tengernagy egy orosz hadifoglyt állítását megerősítve jelenti, hogy a Szelasztopol torpedóhálóját nyolc torpedó érte. Legalább is egy torpedó érte a hajó törzsét és pedig a hátulso részében s mintegy 8 láb hosszú lyukat szakított rajta. A hajó hátulso része feneket ért. Bár folyton szivattyúzzák belőle a vizet, mégsem lehet a Szelasztopol hasznavehetővé tenni. Togo tengernagy egy orosz torpedózásót is látott, amelyet egy japán torpedó ért és amely ennek következtében ugyancsak fenekre került.

A 203-as domb visszafoglalása.

London, december 23.

Tokióból ideérkezett jelentések megerősítik azt a nagy kétkedéssel fogadott s orosz részről terjesztett hírt, hogy az oroszoknak sikerült a 203 méteres magaslatot visszahódítani. Részletek nem érkeztek s csak találgatások, feltevések keltek szárnyra. Azt hiszik, hogy az oroszok meglepték a japánokat s így sikerült ezt a fontos pozíciót visszazerezniök.

Kuropatkin jelentése.

(Hivatalos.) Kuropatkin 22-iki távtrata jelenti: Ma nem kaptam jelentést összejútközésről. Egy 22-iki portyázás alkalmával az ellenséges előrs több katonáját megölték és kettőt elfogtak. Ma a két fogolyt megkérdeztem és meggyőződtem arról, hogy ruházatuk nem nyújt elég védelmet a hideg ellen és különösen lábbelijük rossz. A kórházban láttam egy japánt, akinek egyik lefagyott lábát le kellett vágni. Ma sűt a nap 15 fok hidegnél.

A balti flotta elé.

Sanghai, december 23.

(Reuter.) Egy három cirkálóhajóból álló japán hajóhad Kamimura tengernagy parancsnoksága alatt utnak indult a délkínai tenger felé, hogy eléje menjen a balti hajóhadnak.

London, december 23.

Singaporéból jelentik: Egy japán hajórajt

nap az itteni kikötő elé érkezett. Az itteni japán konzul gőzárkán a hajóraj él ment és a japán admirálisok leveleket vett át. A hajóraj már legközelebb folytatja útját dél felé, hogy a *balti flottát fölkeresse*, a melyet mindenkor meg akar akadályozni abban, hogy Vladivostokot elérje. A japán hajók dróttalan távirókészülékkel vannak felszerelve, hogy az orosz hajóknak minden mozdulatáról tájékozódva legyenek. Egy-két hajó *Singapore* előtt marad s meg fogja akadályozni, hogy az orosz hajók francia kikötőkben tartózkodhassanak.

London, december 23.

A japán hajóraj, amely *Kamimura* tenger-nagy parancsnoksága alatt *Singapore*-ba érkezett, két csatahajóból, két páncélos-cirkálóhajóból és hét torpedó-űzőből áll. A *Daily Mail* értesülése szerint ennek a hajórajnak az a feladata, hogy *Fölkersam* hajóraját, a mely most Afrika nyugati partián mentén Fokváros felé vitorlázik, megtámadja, még mielőtt képes lenne egyesíteni a második hajórajjal, amely *Rosdesztvenszki* tenger-nagy parancsnoksága alatt áll. *Fölkersam* hajórajja néhány nappal ezalott *Dsibuitan* volt és a távolság innen egészen Fokvárosig négyezeregyszáz mértöld, míg *Singapore*-tól egészen a kelet-afrikai partig csak háromezeregyszáz mértöldet tesz a távolság.

A hulló eset.

London, december 22.

A *Reuter*-ügynökség jeleni *Hullból* tegnapi kelettel: Az orosz konzul kijelentette, hogy azok a hnlások közül, akiket ő a konzulátuson kihallgatott, csak az egyik esküdt meg vallomásának igazságára és írta alá a jegyzőkönyvet. A többiek nem merték vallomásukat aláírásukkal megerősíteni. Az az ember, aki megesküdt vallomására, közölte, hogy soha sem mondta, hogy torpedónaszádok voltak a háuszárkák között. Amikor a konzulátusra hozták, — ugymond — részeg volt.

HIREK

Budapest számokban.

A történetirással ellentétben, amely a dolgok folyását, fejlődését eseteli, a statisztikát, az adott helyzet megörökítését, a fotografálással szokás összehasonlítani. Ilyen fotográfiáját a fővárosnak nyújtja dr. *Thüring* Gusztáv, a fővárosi statisztikai hivatal igazgatója legújabbán közrebocsájtott művében, *Budapest városfőváros Statisztikai Évkönyvének* ötödik évfolyamában, amely 300 oldalt megtöltő óriási adathalmazmal mutatja be hatalmasan föllendült metropolisunk állapotát az 1902. esztendőben.

A Statisztikai Évkönyvnek ez az újabb kötet gyorsan követte a megelőzőt, amely a folyó év június havában jelent meg és az 1899—1901. évek anyagát ölelte fel. Az anyag beosztása ebben a kötetben célszerűbb és áttekinthetőbb, mint a megelőzőkben. Nevesebb benne a visszapillantás, de annál behatóbban és részletesebben tárgyalja az 1902. év anyagát. Különös gondot fordított az Évkönyv tudós szerkesztője ezuttal a községi intézmények állapotának és működésének hű feltüntetésére, amivel sikerült ezt a statisztikai művét egy sorba helyezni a Nyugat-nagyvárosainak hasonló természetű kiadványaival.

Az adatok óriási halmazából kialakul Budapest képe a legaprólékosabb részletig. Nincs tere a főváros lázasan lüktető, hatalmas aránya életének, amelyet ez az évkönyv meg ne világítson pontos számadatokkal. Széles körben is érdeklődésre tarthatnak számot a főváros állapotáról és fejlődéséről szóló összefoglaló számok.

Budapest területe 20090 hektár, nagyobb, mint akármelyik más európai nagyvárosé. A város terei közül a legnagyobb, 84422 méter az Újvárosi. A legösszebb utcája 3075 méter a Bécsi-ut. Utcainak és tereinek a száma együttesen 2170. A főváros gyors fejlődését bizonyítja, hogy utcáinak a száma 1880. óta 541-gyel szaporodott. A legnagyobb utca a Király-utca 10018 lakóval.

A főváros kiszámított népessége 1903. július 1-én 790.529 volt. Ezek 16254 épületben laktak. Az összes lakosok száma 182.214 volt, a legtöbb természetesen földszinti 71462. de volt 2050 pincelakás is 1500 negyedik emeleti, 12 ötödik emeleti és 36 padlás lakás. A legnagyobb kerület a VII. 175.934 lakossal,

legesekegyebb a belváros lakosainak a száma: 24010. *Európa nagyvárosai között Budapest a kilencedik helyen áll.* Bámulatos fejlődését a legvilágosabban illusztrálja az a körülmény, hogy 1800-tól 1900-ig lakossága 54.170-ről 734.165-re emelkedett, a szaporulat Európa összes nagyvárosai között a legátalmasabb: 1254 százaléka. A szaporodás csak esekélyebb mértékben származik a születések fölöslegéből hanem nagyrészt a bevándorlás javára irandó, aminek következménye azután, hogy a főváros lakosságának csak 36.73 százaléka született Budapesten, a nagyobb része vidékről vándorolt a fővárosba, de van köztük 49741 külföldi is. A népességnek több mint fele, 50.2 százaléka, a keresőképes korban (15—40 év) van. Érdekes adata az 1900. évi népszámlálásnak, hogy akkor a fővárosnak tizenegy száz évesnél idősebb lakosa volt.

Hittfelekezetek szerint a következőképp oszlik meg a főváros lakossága: római katolikus 427.112 református 100.007, izraelita 166.198, a többi felekezet esekély számokkal szerepel. Nemzetiségek szerint osztlágyozva, kitűnik, hogy a magyar anyanyelvűek száma mindinkább megdönthetetlen túlsulyra jutott. Az utolsó 20 év alatt a magyarok száma 56 százalékról 80 százalékra emelkedett; ellenben a német anyanyelvűek száma 34-ről 14-re, a tótoké 6-ról 3-ra süllyedt. Műveltségi állapot tekintetében szintén öröndetes haladás konstatalható, az irni-olvasni tudók száma 1869-től 1900-ig 68.5 százalékról 88.2 százalékra emelkedett, az analfabéták száma ennek megfelelően 31.5 százalékról 11.8 százalékra süllyedt.

A főváros területén 1902-ben kötött házasságok száma 6420 volt, ellenben felbomlott halálozás és elválás által 4256 házasság. A születések száma 29.755 volt, a halálozásoké 14.732. A halandóság tekintetében évről-évre javulást tüntet fel a statisztika. Tíz évvel azelőtt, 1893-ban még ezer lakóra 25.7 halálozás esett, 1902-ben ez az arányszám már 19-re süllyedt.

A főváros közegészségügyét 1089 orvos, 770 szülész és 261 gyógyszerész szolgálja. A községi közegészségügyi kiadások összege 1902-ben 3.914.138 korona volt, melyvel szemben áll ezen a címen 3.329.630 korona bevétel. A kerületi orvosok ebben az esztendőben 30.978 szegény beteget kezeltek, az Önkéntes Mentőegyesület pedig — a főváros közegészségügyi intézményeinek ez a derék kiegészítése — 11145 esetben vették igénybe.

Igen érdekes adata az Évkönyvnek az a sokak előtt talán ismeretlen körülmény, hogy a főváros területén jelentékeny az őstermelés, amely 9861 hektárra terjed ki. Van ezen a területen nemcsak szántóföld, de rét, legelő, erdő, sőt nádas is. A gazdasági terület kataszteri tiszta jövedelme 1902-ben 490.969 korona volt.

Az ipar természetesen nagyobb számokkal szerepel a főváros statisztikájában. A kézműipar nagyságát az ipartestületek tagjainak a száma mutatja. A fővárosi ipartestületeknek 1902-ben 12841 mester, 49756 segéd és 11263 tanonc volt tagja. A nagyiparban alkalmazottak száma nagyobb; 622 nagyipari vállalatnak 1902-ben 68502 alkalmazottja volt. Erre a ténre tartozik a munkás betességlőpénztárnak statisztikája is, amely szerint 52 pénztárnak összesen 148013 tagja volt. A főváros gazdasági életét jelzi az áruforgalom is. A behozatal a főváros területére 1902-ben 42.440.000 mm. volt, a kivitel 22.688.000 mm.

A főváros közlekedéséről szolgáló vállalatok 1902-ben összesen 96.788.217 embert szállítottak. Postahivatali 67 volt, szellemi-zetük száma 3447, a leveőhivatali forgalom 62.442.796, csomag 2.289.378, utalvány 5.655.896.

Hogy sok pénz van a fővárosban, bizonyítja az a hitelintézetekről szóló adatok; 1902-ben 126 hitelintézet volt, összesen 292.453.355 kor. alapközzel. Ezen intézetek forgalma is igen jelentékeny volt, összesen 16.903.280 korona esztalékok fizettek, az alapköze 8.3 százalékat.

A főváros közlekedéséről szóló kimutatásból megtudjuk, hogy 1901-ben egyebek között 259.293 hektoliter bort, 292.909 hl. sör, 88.045 hl. likőrt fogyasztott Budapest lakossága. Ugyancsak 1901-ben 88.449 vágómárhát, 152.660 borjut, 37.083 bárányt, 1.269.434 ludat, 4.347.768 csirkét és 74.565 nyulat nyelt el Budapest gyomra. A fogyasztási adó összege 1901-ben 38.372.715 korona volt.

Öröndetes számokat tüntet föl a közoktatásról szóló kimutatás is. 1902-ben 457 tanintézet volt a fővárosnak, és pedig 86 ovodája, 238 elemi iskolája, 25 közép-, 102 szakiskolája, 4 főiskolája és 7 emberbaráti tanintézet. A tanzenmőlyzet száma 4604, a tanulóké 124.609 volt.

A közmívelődésnek egy másik tényezőjéről, a szőlőről is közli kimutatást az Évkönyv. E szerint 1902-ben Budapesten 474 idősziaki lap jelent meg. 173-al több, mint tíz évvel azelőtt. A legnagyobb része, 370 természetesen magyar nyelvű volt, 48 német, 4 tót, 2—2 oláh, szerb és francia, 1—1 rutén és horvát. Több nyelven jelent meg összesen 44. Az összes budapesti lapok 1902-ben 86.133.794 példányban mentek szét az országba, 26.061.000-ei nagyobb példányszámban, mint 1893-ban.

Színháza 9 van a fővárosnak, a legnagyobb közöttük, 964 négyzetméter, az Operaház, amely egyszersemind a legtöbbbe is került, épülete 6.596.860 koronába, berendezése 2.784.340 koronába, a legtöbb nézőhelye, 793, a Népszínháznak van, a legnagyobb a személyzete (444) az Operaháznak.

A főváros pénzügyi állapotát a kötet végén mutatja ki az Évkönyv. Ebből a kimutatásból megtudjuk, hogy 1902-ben 30.754.000 korona állami és 11.488 korona községi adót vettek ki a fővárosban, egy főre esik 40 korona állami és 15 korona községi kivetett adó, ami igen jelentékeny összeg. A főváros bevételle 1902-ben 60.161.848 korona volt, kiadása 58.843.742, fölöslege 1.318.106. Budapest háztartása hatalmasab és szűkebb tüntet fel, mint például Columbia és Venezuela délamerikai államoké. A vágyonát Budapesten 340.273.124 koronára becsülik, az adóssága 142.520.000 koronára rug, ugy hogy tiszta vagyona a fővárosnak 207.753.185 koronát tesz ki.

Ezzel a kiengesztelő adattal zárja le a Statisztikai Évkönyv a számok garmadáját, amelyek sok fényes és nem kevés szomorú oldalát tárják fel fővárosunk életének, de ezek mind hatalmas életéről, bámulatos fejlődéséről tesznek tanúságot.

Budapest, december 23.

— **Személyi hír.** A román trónörökös pár ma visszerkezett Budapestre, a pályaudvaron a kormány tagjai fogadták őket.

— **Kitüntetés.** A király Rónay Ernőnek, Torontálvármegyei volt gazdasági előadójának és a torontálvármegyei gazdasági egyesület igazgató-alelnökének e minőségben szerzett érdemei elismerésül, a III. osztályú vaskorona-rendet adományozta.

— **Uj egyetemi tanár.** A király a közoktatásiügyi miniszter előterjesztésére dr. *Balogh* Artúr magyar államvasuti titkár és a budapesti tudomány egyetemi magántanár a kolozsvári tudomány egyetemén az alkotmány- és kormányzati politika tanszékére nyilvános rendkívüli tanárrá a szabályszert illetményekkel kinevezte.

— **Cimadományozás.** A király Tavi Gusztáv miniszteri tanácsosi címmel letruházott Iórdótanácsosnak a miniszteri tanácsosi jelleget díjmentesen adományozta.

— **Kinevezések.** A belügyminiszter a főkapitány előterjesztésére *Csajlik* Alajos címzetes rendőr tanácsost valóságos tanácsossá, *Krecsányi* Kálmán kerületi kapitányt, detektívönököt címzetes rendőrtanácsossá, *Bónis* István fogalmazót kerületi kapitányává *Orsz* György segédfogalmazót fogalmazóvá, *Orsz* János címzetes segédfogalmazót valóságos segédfogalmazóvá, *Thuróczy* Kornél gyakorlati irnokkát, *Schiffer* Ferenc díjnyokot gyakorlatnokkát és *Rudolovics* volt huszárszázadost fizetésnélküli felügyelővé nevezte ki.

— **Uj egyetemi magántanár.** A vallás- és közoktatásiügyi m. kir. miniszter dr. *Imre* Sándornak, a kolozsvári tudományegyetem bölcsészeti-, nyelv- és történetudományi karán a „magyar nevelés történetéből” egyetemi magántanárrá történt kinevezését jóváhagyog tudomásul vette és nevezettet e minőségében megerősítette.

— **Rákóczi és társai hamvai.** Konstantinály polyból jelentik, hogy *Rodostoban* kellő ünneppéggel exhumáltak gróf *Bercsenyi* Miklós, *Sibirik* Miklós és gróf *Eszterházy* Antal hamvait A szertartásnak jelen voltak *Thalóczy* Lajos közös pénzügyminiszteri osztályfőnök és a konstantinápolyi osztrák-magyar nagykövetség kiküldöttjei: *Kvassay* István a konzulárilis bíróság elnöke, báró *Giessel* katonai atásé, báró *Bukovics* a „*Lloyd*” főtelegelyője és *Bilinski* második dragomán. Az emigránsok földi maradványait három sárka kipurisszai faladába helyezték és lepecsételték. Márványsíremlékeiket vasárcap viték el Rodostóból.

— **Egyetemi élet.** A Joghallgatókat Segítő Egyesület mut néttón tartotta tisztújító közgyűlést, meiven az 1905-ik évi tisztikar a következőképpen alakult meg: *Rakovszky* Iván elnök; *Imre* Károly alelnök; *Wakó* B. Endre pénztáros; *ij. Schlick* Frigyes ellenőr; *Erdősi* Tihamér főtitkár; *Láder* Pál főkönyvtáros; *Zsilinszky* Tibor főjegyző; *Karacsony* Jenő első titkár; *Sauska* István második titkár; *ij. Gyöngy* Lajos első könyvtáros; *Kaas* Albert báró második könyvtáros; *Jeszzenszky* Sándor alegyetős és *ij. Rakovszky* István háznagy. Az egyesület, mely havonként mintegy 700 koronányi segélyt oszt ki szegény és szorgalmas joghallgatók között, a lásszóvevítésével is foglalkozik. Az egyesület irodájának címe: központi egyetemi I. emelet.

— **Fehér Ipoly tükös tanácsos.** A király *Fehér Ipoly* pannonbalmi főpátnak a közügyek terén szerzett érdemei elismerésére a tükös tanácsosi méltóságot díjmentesen adományozta. *Fehér Ipoly* áldozatké-z buzgalommal, ocsadó önzetlenséggel, a haza és egyháza iránt érzett rajongó szeretettel munkálkodik negyven év óta a közélet különböző terein és ez alatt az idő alatt kivívta a maga számára mindenkinek nagybecsű és szeretetét. Különösen maradandó érdemeket szerzett a közoktatásügy körül, amelyet előbb mint az esztergomi főgimnázium igazgatója, később a szegedi tankerület főigazgatója, aztán mint a bencés tanítórend főpapja és az országos szöveggyűjtés tanács alelnöke ocsádó lelkesedéssel szolgált. A magyar kultúrát szolgáló iroda mi művei is, amelyek szintén a modern tudósok az ifjúság lelkes barátját, a hazafiság nemes bajnokait mutatják be. Ezért bizonyára minden körben igaz örömet fog kelteni a királyi kegy, amely *Fehér Ipoly* tisztelteméi alakja iránt újra megnyilvánult.

— **A Józsefvárosi orvos-társaság** tegnap tartotta ötödik rendes közgyűlést *Kelly* Károly dr. egyetemi tanár, udvari tanácsos elnöke alatt, aki előnkénti beszédében arra buzdította az orvosokat, hogy az érdekeikért v. vándor küzdelemben tartsanak össze s támogassák egymást. Ezután előterjesztették a választmány jelését, amelyet a közgyűlés tudomásul vett. Végül megejtették a választásokat. Elnök lett: *Kelly* Károly dr. egyetemi tanár, alelnök: *Hainiss* Geza dr. egyetemi tanár, jegyző: *Körmöczy* Zoltán dr. A választmány tagjai lettek: *Jurkányi* Emil, *Barsi* Jenő, *Erll* Gyula, *Bán* Sándor. A számvizsgáló-bizottság tagjai: *Steinberger* Adolf dr. és *Dovokányi* Zakariás dr. A közgyűlés a Bokay-féle alapítványra 50 koronát szavazott meg. A közgyűlés után barátságos lakoma volt.

— **I. Ferenc József és Menelik.** A Panther hadihajó parancsnoka, lovag *Höhnelt* Gyula fregattkapitány, *Menelik* névűnek királyunk levelét és ajándékait fogja elvinni. *Höhnelt* tegnappelött királyunk és aztán a tengerészeti osztály főnöke gróf *Montecuccoli* altengernagy is fogadta. A Panther január 10-én indult el *Póltó*l. A hajó egész személyzete 173 emberből áll. Január 24-én érkezik a Panther *Dsbütü* kikötőjébe. Onnan *Höhnelt* *Menelik*hez megy és visszatérve a hajó folytatja útját, ami összesen 8—9 hónapig fog tartani. A Panther további intézkedésig Kelet-Ázsiában marad, mint állomáshajó.

— **Tinódi Sebestyén szobra.** A városi tanács legutóbbi ülésében tudomásul vette a miniszterelnök értesítést, hogy *Tinódi Sebestyén* szobra elkészült és felállítható. A szobrot *Bezerédi* Gyula szobrász, a talapzatot *Jambor* Lajos műépítész tervezték. A szobor a Népszínház előtti téren állítták fel, háttal a színház homlokának. A térről eltávolították a hirdetői oszlopot és a majolika-vázát. Az utóbbit a József-körút és József-utca sarkán, a kis keréskőben fogják elhelyezni. A teret a szobor körül újra arkozniák.

— **Pái Béla temetése.** Pái Béla elhunyt író-társunk temetése a kerepesi-úti temető haortas házában az írói és művészvilág nagy részvéte mellett ma délután ment végre. A koporsót, amelyet a hírlapok nyugdíjintézetének nemzeti színű szembördőjével takartak le, teljesen elborították a szebbnél szebb koszorúk. A koporsó tejnő állott a vészszólvó özvegy három gyermekével. A gránitgyűléseken ott voltak *Rákosi* Jenő főrendházi tag, az Othon írók és hírlapírók körének elnöke, *Somló* Sándor, a Nemzeti Színház igazgatója, *Szatmari* Mór orsz. képviselő a Budapesti Uszadékgyűlének elnöke, *Vidor* Pái a Népszínház igazgatója, *Mocsáry* Sándor min. osztálytanácsos, *Pintér* Zsigmond és *Wagner* Manó igazgatók, számos művész, író és hírlapíró. A budapesti tüzerőköntések, a meghibogult főnök bajtársai testületileg vonultak ki. Beszentelés után, amelyet dr. *Melzer* József józsefvárosi képviselő vezett, *Somló* Sándor a Nemzeti Színház, *Rákosi* Jenő pedig az írók nevében mondott búcsúszókat, kiemelve a meghibogultnak előkelő írói kvalitásait, paratlan munkásságát és nemes tö-

rekvéseit. Mind a két búcsúzó mőlyen meghatotta a gyűlést, mely ezután gyalog kísérette a hatotias kocsi a sír, ahol az elhunyt örök nyugalomra helyezték.

— **Beiratás a műegyetemen.** A m. kir. József műegyetemen a beiratások az 1904—05. tanév második felére január 7-ikétől 10-ig tartanak. A határidőn túl lejeltebb február 18-ig, csak azok kaphatnak kivételt engedélyt az utólagos beiratkozásra, a k.k. a rektorhoz intézett s keltező bélyegzett folyamodványokban hitei érdemlően igazolják, hogy későbbiek oka betegség vagy egyéb legyőzhetetlen akadály volt. Későbbi beiratkozásra a közoktatási miniszter sem ad engedélyt.

— **Syvetonné ellen.** A párisi *Matin* azt írta meg tegnap, hogy *Syvetonné* *Antwerpenben* nagyon rosszul érzőnyoakra érintkezett. Ezek közül kétőt mérgekeverés miatt itéltek el, egy harmadikat pedig hasonló súlyos gyanyu terhel. *Syvetonné első férje De Ronyu nagyon gyanyu tünetek között halt meg.* *Syvetonné* tagadja, hogy Belgiumban ilyen mértékű érintkezést, az üresség azonban elhárította, hogy ezt majd Belgiumban forja megtudni és a nyomozást ebben az irányban is folytatja.

— **Halálozás.** *Bessenyei* Ferenc halála minden körben fájdalommal részvetet kei. Hol eset tegnap délután ravatára helyezték és ma délelőtt elszállították Kiskunra asra, ahol a családi sírban örök nyugalomra helyezték.

Tegnap este híreien elhunyt Budapesten dr. *Sárkány* Andor, a közigazgatási bíróság ítéő bírása. A meghibogult fia volt a tavaly elhunyt *Sárkány* József budapesti ítéő bíró elnökének. Éveken át a kereskedelmi miniszterium közlekedési osztályát vezette és aránylag fiatal ember volt még, amikor kinevezték miniszteri tanácsosnak. Ezt az állást később *Wekerle* meghívását követve, a közigazgatási bírói állással cserélte föl. Az utolsó éveiben suvos gomorjap kinezta, auely esláttjának és tisztelőinek mély fájdja mára elsorvasztotta életét. Özvegye és két gyermeke gyászolja korai elhunytát.

Pozsonyban tegnap meghalt *Freyseisen* 48—49-iki honvédhadnagy 72 éves korában. A szepesi városba bevándorolt ama német családok egyikének volt sarja, amelyk megeremelték a Szepességnek egyik oly vragzó iparát. Mint 15 éves ifju beállt a honvédek közé és Komáromnál hadnagygyá neveztek ki. *Guyon* Rikárd tábornok két osztrák század előfőadóját a hadierőmet tüntette ki és *Klapka* főhadnagy ragra léptette elő. A szabadságharc leverése után besorozták az osztrák seregbe és két évig szolgált Csehországban. Utóbb gondnok lett *Albrecht* főherceg birtokán és csak négy éve, hogy nyugalmába vonult.

— **London kőde.** Londonból sürgönyzik, hogy a vasuti- és postaforgalom a beállott nagy kőd miatt teljesen szünetel. Az idei karácsonyi vásár és forgalom teljesen tönkre van téve. A kocsiforgalom is teljesen szünetel. Itt-ott döcög egy omnibusz, a villamos vasuton pedig csak nagy kőzök betartásával járhatnak a kocsik. Magánfogatot nem is látni, mert ha egyik-másik ki is mer jőnni az utcára, kántárszáron kell vezetni a lovakat. A színházak konganak az ürességtől. Egyes külvárosokban nincs gázvilágítás, mert a színházok a kőd miatt nem vihetik el rakományukat a gázgyárakba. A szegények nyomorát is megnövelte a kőd. Csak a tolvajvilág örül neki, mert a sűrű kőd védelme alatt könnyebben operálhatnak.

— **A magyar iparért.** A kézmármí állami polgári és lekövetkezői iskola tanári karának a mozga ma, hogy növendékeit magyar kelméből készült ruhával lessa el, szőn eredménytel vésződött. Ez arra indította a hazafis testületet, hogy mozzalmával intézetének szük korábbi nagyobb terelepen. A tanári kar most körlevelet intézett az országos hasonlatu iskolákhoz és kir. tanfelügyelőségekhez, kérve őket akciójuk támogatására. A testület a körlevelében a kivételre nézve ismerteti azt az eljárást is, amelylyel Kézsmárkon népszertvé tette a m. szalmat.

— **Rembrandt háromszázadik születésnapja.** *Amsterdam*ból jelentik, hogy ugy ott, mint *Rembrandt* szülőhelyén, *Leydenben*, nagyban készülődnek a nagy festőművész születésének háromszázadik évfordulójára. *Leydenben* szobrot fognak állítani *Rembrandtnak* s kiállítás is szándékoznak rendezni mindazokból a festményeiből, amelyeket a nagy mester 1632-ig alkotott, mielőtt *Amsterdam*ba költözött.

— **A szerb összeskivők udvari ebédén.** *Péter* szerb király udvari ebédet adott az olasz követ tiszteletére. Erre az ebédre hivatalos volt az összeskivők két vezére is: *Popovic* és *Masin* ezredesek, ami arra mutat, hogy a szerb udvar most sem tett le arról a reményről, hogy a királygyilkosokat a világ előtt rehabilitálhatja. Az eset annál feltűnőbb, mert udvari ebédekre csak a minisztereket és a főbb udvari méltóságokat szokás meghívni. *A külföldi diplomáciát a szerb udvarnak ez az eljárása meghibogulttal s oda fog hatni, hogy hasonló tapintatlanságokat megakadályozzon.*

— **Házasság.** *Hesselberger* Erich eljegyezte újpesti *Wolfer* József gyáros leányát, *Erzsikét*.

Kogler Béla, a dunaföldvári Népbank tiszviselője eljegyezte *Lénárth* Marikát *Tapolcán*.

Kálmán Miksa e hó 25-én, karácsony első napján déli fél 12 órakor vezeti oltárhoz a dohányutcai templomban *Stern* Gizikét, *Stern* Samu budapesti nagyiparos leányát.

Dr. *Trebüts* Gyula verselő orvos eljegyezte *Kohn* Zseni kisasszonyt Szombathelyről.

— **Nevezeti ajándék Stüsselnek.** Pétervárról jelentik, hogy orosz polgárok *Carskoje-Szelóban* házat vásároltak, abból a célból, hogy *Stüssel* tábornoknak, *Port-Arthur* hős védelmezőjének, nemzeti ajándék gyanánt ajánlják. Az ajándékozás eszméjét a carskoje-szelói nemzeti marsall vetette föl. A megvett házat pedig rendeltetéséhez méltónan fényesen berendezték.

— **Karácsonya-ünnepélyek.** Az Országos Kisdövény Egyesület tegnap délután 3 órakor tartotta szokásos karácsonya-ünnepét szegényháztéri árvaházában. Jelen voltak az egyesület részéről: özv. *Apáthy* István, özv. *Schnierer* Aladár, *Nagy* Gáborné, *Herich* Károlyné, *Apáthy* Lászlóné, *Halász*né, *Zsilinszky* Mihály, *Nagy* Gábor, *Hegedüs* István s többen. A kis árvagyermeknek éneke és köszönő-verse után özv. *Apáthy* István és *Nagy* Gáborné, az egyesület elnöknői sok szép ajándékokat osztottak ki.

Kispesten, a Petőfi-utcai leányiskola tantestülete az intézet szegénysorsu növendékei részére tegnap délután karácsonyfát állított. Az ünnepélyen *Vörösváry* Béla igazgató és *Paul* Ernő hitoktató meleg érzéssel beszédet intéztek a gyermekekhez.

Az Országos Gyermekvédő Egyesület ma délután 3 órakor *Egressy*-ut 71. szám alatt levő menedékházában nyolcra szegény, elhagyott gyermek részére karácsonya-ünnepélyt tartott. A nagyszámúban megjelent előkelő közönség sorában ott voltak: *Rakovszky* István v. h. t. elnök, báró *Edelsheim-Gyulay* Lipót társelnök és neje, herceg *Lobkowitz* Rezsőné, dr. *Hernádi* Mór és neje, dr. *Hüvös* József udvari tanácsos és neje, *Vig* Albertné, *Neuschloss* Marcell királyi tanácsos és neje, *Ullmann* Emil királyi tanácsos és neje, dr. *Szilágyi* dr. *Herzl* Manó királyi tanácsos és neje, dr. *Bakonyi* Kálmán egyesületi igazgató, *Popper* Camil stb. Az ünnepélyt a növendékek éneke nyitotta meg, majd szavaltat következett. Ezután mekezdődött a karácsonyi ajándékok kiosztása. A szép ünnepélyt imas a növendékek éneke fejezte be.

— **Plebe gyilkosa** *Zürichben*, *Genfből* jelentik, hogy az ott élő orosz forradalmárok megerősítik a *Daily Expressnek* *Szaszanov*ról közölt híreit. Szerintük *Plebe* gyilkosa nemrég *Zürichben* volt, azután *Genf*be utazott, ahol meglátogatta *Bresovszki* Annát, a híres anarchista női. *Szaszanov* *Genfből* *Londonba* utazott. Hogy nem az igazi *Szaszanov*ot itéltek el, azt a forradalmárok azzal is igazolják, hogy a törvénszék azonnal *kegyelmi kérvényt* fogalmazott az elítélt érdekében. — Mindezekkel szemben egy bécsi lap *Zürichből* arról értesít, hogy az ottani orosz forradalmárok nem hisznek a *Daily Express* szenzációs hírében.

— **Szebesült orosz tisztek** *Lipikén.* A szlavonai Lipik-fürdő igazgatósága a bécsi orosz nagykövetségnek azt az ajánlatot tette, hogy megebesült és beteg orosz tiszteknek a fürdőkurát ingyen engedély meg. Ellátásukról is mérekeltek árat mellett kíván gondoskodni. Ezt a kedvezményt a jövő év májusától háromszáz orosz tiszttel vehetné igénybe.

— **Szocialisták kongresszusa.** A magyarországi szocialdemokrata párt erdélyi részét vezetője december 25-én és 26-án tartja második kerületi kongresszusát *Kolozsváron*, a városi vígadó nagyteremben. A kongresszusi küldöttek tiszteletére 25-én este nyolc órakor ünnepélyt tartanak.

CZÍPESZÉK!

Orosz bagaria eszmet, pittingeket, tenébört, servót, boxot, talpat és czipőfelsőszelést, legelőcsöbönben rendelkeznek.

GYÖNGY SANDOR bóralkatár
czipőfelsőszelő-gyár,
BUDAPEST, III., Tavaszutca 1. szám.
KEPES ARJEGYZEK INGYEN!

— **Humbertné amerikai alteregója.** Londonon át táviratozzák *Clevelandből*, hogy a bíró-ág dr. *Chawicket* és nejét, *Carnegie* nevének öt millió dollár értékű papírokra való hamisítása miatt vád alá helyezte. Dr. *Chawicket*, aki visszautazott Amerikában, Mihelyt New-Yorkba ér, le fogják tartóztatni.

— **Clementina nővér.** A milánói méregtragédia hőse, *Clementina* Joesetti nagyon érdekes és mozgalmas mulat rendelkezik. A feltűnő szép hölgy, aki de Medici gyáros házában szobaleány volt és a háziur kedvese lett, régebben — *apáca* volt. A bíróság elnöke és a vádlott közt a következő épületes párbeszéd folyt le: *Elnök:* Ön tehát *apáca* volt? — *Vádlott:* Természetes, apáca voltam Rómában. — *Elnök:* Betegpápolóné? — *Vádlott:* Először *Car-melita*, aztán *Sora di Carita*. — *Elnök:* Mikor? — *Vádlott:* 1892—1894-ig. *Canetta* ügyész: Igaz, hogy a vádlott a *záróban* a *novendékeket* oktatta? — *Vádlott:* Igaz. (Derűtlenség.) — *Elnök:* Vádlott, mit tanított ön? — *Vádlott:* Vallást (zajos derűtlenség.) — *Elnök:* Azaz arra tanította a novendékeket, miképpen kell a becsületesség és erény utján haladni (nagy derűtlenség.) *Vádlott:* afekelt hangon: „Ah! ne nevéssenek, kérem, az oly c-unya”. A vádlottól kitűnik, hogy Clementina első kedvese egy pap volt és hogy az egyházi hatóság elhelyezte a főtisztelendő lovagot. „Elhagyottan, mint a kő az utcán” Clementine ezután kolostorba ment. *Elnök:* Igaz ez? *Vádlott!* Nem igaz, az a lelkes sohasem volt a szeretőm. — *Elnök:* De az egyházi hatóság megbüntette! — *Vádlott:* Mégsem igaz. — *Elnök:* Akkor azt lehet mondani, hogy néha az egyházi hatóság is téved.

— **Volt képviselő nyugdíjintézte.** Érdekes intézményt létesített a francia kamara. Mai ülésén határozatot hozott, amelyvel megalapította a volt képviselő nyugdíjintézetét. A nyugdíjintézetet nemcsak a volt képviselőknél, de azok özvegyeinek és kiskorú árváinak ellátására is fog gondoskodni. A nyugdíjintézetért törvénybe foglalják, amely a szükséges pénzt a képviselők fizetéséből történő havi 15 frank levonással szerzi meg.

— **Vasuti szerencsétlenség.** Berlinből táviratozzák, hogy az eisenachi reggeli lapok egy nagy vasuti szerencsétlenségnek hírt hozták. Két tehervonat összeütközött. négy vasuti hivatalnok életét vesztette. — *Angliából* is vasuti szerencsétlenség hírt jelentik. Egy ma reggel elindult tehervonat *Aylesbury* állomásán kiklott. A mozdonyvezető, a fűtő és két vasuti hivatalnok életüket veszítették.

— **Pánik egy kórházban.** New-Yorkból táviratozzák: Tegnapi éjszaka a városi kórház mosóházában tűz keletkezett, mely a kórházban, valamint a blawe l-istandi agok menedékházában nagy kárt okozott. Hatvanöt mosónő csak nehezen menekült meg. Az oltási munkálatokat a dologház emberei végezték a felügyelő vezetésével.

— **Népszavazás a háború ellen.** Bernből írják: A berni nemzeti központi béke iroda vezérő bizottsága legutóbb tartott ülésében behatóan tárgyalta és elfogadta *Kendo* Lajosnak, a magyar orsz. békeegyesület tagjának azt az indítványát, hogy a keletázsiai háború ellen az egész civilizált világra kiterjedő népszavazás tétessék folyamata. A terv a legegyszerűbb és legraktikusabb módon vehető keresztül és költségei és igen csekélyek. Az előreláthatólag sok ezerre menő szavazat gyűjtése — a kidolgozott terv szerint — egyszerűen automatikusan történik. A berni iroda a meghatározott időn belül beérkező szavazatokat beterjeszti úgy az orosz, mint a japán uralkodóhoz ugyanakkor, a mikor a már régebben tervbe volt bekezdelmeket fogja annak rendje és módja szerint átnyújtani. A népszavazásra való felhívás valamennyi nemzethez legközelebb be fogja járni a világsajtót, és remélhető, hogy a részvétel akkora lesz, hogy az illetékes körök talán még sem fognak teljesen elárkozhatni a világszerte megnyitkozó öngyás hatása elől.

— **Karácsonyi istentiszteletek.** A fővárosi katolikus templomban holnap, szombaton este litániával kezdődnek a karácsonyi ájtatosságok. A legtöbb templomban éjjeli misét tartanak. Vasárnap,

karácsony első napján és karácsony hételőjén zenés misék lesznek és ünnepi prédikációk. A ferencrendiek budai tem lomában pedig hétfőn délelőt jubiláris istentisztelet lesz, amelyen a zenés misén közreműködik *Hackl* Lajos karnagy vezetésével a Ganzgyári dalkör. Karácsony két napján ünnepi istentiszteletek lesznek a Deákteri evangélikus, valamint a Kálvintéri és a budai református templomban.

— **Szilveszter-estélyek.** A Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesülete december 31-én este fél kilenc órákor hangversenyyel és tánemu-latsággal egybekötött zártkörű estélyt rendez saját helyiségében (Arany János-utca 29.). A nagyvárkerü-let igérkező hangversenye a következők működ-nek köze: *Arányi* Dezsőné dalnémető, *Arányi* Dezső, a m. kir. Operaház tagja, *Arányi* Frigyes zene-tanár, a m. kir. Opera tagja, *Bánó* Irén, a Király-színház tagja, *Dóry* Margit, a Népszínház tagja, *Ferenczy* Károly, *Thury* Elemér, *Vécsy* Géza és *Vágó* Béla, a Király-színház tagjai. Kísérő: *Vincze* Zsig-mond, a Király-színház karnestere.

A központi Demokrata-kör Szilveszterkor sa-ját díszteremben (Gyár-utca 18.) nagy művészeti rendez, melyen a fővárosi művészcso-cok elsőrangú tagjai működnék közre. Az egyes számok eredeti keretben kerülnek majd előadásra. A demokraták Szilveszter-estéjének külön érdekességét ad *Küry* Klára föllépte. A műsoron szerepelnek továbbá *Berli* Mimi és *Szántó* Lili, az Operaház művésznői, *Szekula* Cecília színművésznő, *Molnár* Ferenc író, *Bör* Dezső karikaturista, *Németh* József és *Vágó* Béla, a Király-színház művészei és *Kovács* Mihály a Népszínház kitűnő komikus. Az est alkalmi verseit *Csergő* Hugó írja.

— **Irredentista tüntetés Velencében.** Velencéből táviratozzák: A *Teatro Goldoni*-ban tegnap nagy irredentista tüntetés volt. Előadás közben *Tris-ziet*, *Trientet* és az egyesült Olaszországot éttették. Egy páholyból, ahol olasz gazdasági akadémiai hall-gatók voltak, olasz nemzeti zászlót lengettek. A nagy zaj következtében fűbeszakították az előadást A rendőrség felszólította a gazdasági akadémiai hallgatókat, hogy távozzanak a páholyból. Amikor ezek megtagadták a kivánság teljesítését, a rendőrség karhatalommal kűrhette a páholyt. Este a Márk-téren is kisebb tüntetés volt.

— **Jelentések Amerikáról.** Maróthi Fürst Bertalan, az Omke alelnöke és *Gelléri* Mór az orszá-gos iparegyesület igazgatója, kiket a kormány a szt.-louis-i világkiállítás és Amerika közgazdasági viszonyainak tanulmányozására kiküldött volt, ma adták át *Hieronymi* Károly kereskedelemügyi mi-niszternek tanulmányutjukról szóló terjedelmes je-lentéseiket, melyek nyomtatásban is megjelentek. A miniszter szívesen fogadta a jelentéseket és a ki-küldöttek tapasztalatainak egyes fontosabb részleteiről is élénken tudakozódott.

— **A közúti vasutak karácsonya.** Holnap, karácsony estéjén szokás szerint jóval korábban szű-nik meg a villamos közlekedés a fővárosban. A vá-rosi villamos vasut igazgatóságának rendlete szerint a végállomásokról mindenütt este nyolc órákor in-dul az utolsó kocsi, hogy a villamos vasut alkalm-a-zottjai is idejében hazamehessenek családjuk köré-be megülni az ünnepet. — A budapesti közúti vasu-társaság vonalain a végállomásokról nyolc órákor, a városban levő állomásokról pedig fél kilenc órá-kor indulnak az utolsó kocsik.

— **Rabbi-választás.** A budapesti Talmud-egyesületnél üresedésben levő rabbi-áldásra való je-lölések során tegnap *Herskovits* Mihály miskolci segéd-rabbi tartott próbaszónoklatot az egylet Vas-vári Pál utcai helyiségében. A szép szónoklat oly kedvező hatást tett a bizottságra, hogy utána tűstűnt-összeültek és *Herskovits* Mihályt egyhangulag a Talmud-egylet rabbijává választották.

— **Letartóztatott kereskedő.** A rendőrség ma letartóztatta *Ringwald* Samu kereskedőt, akinek a Kerepesi-út 70 szám alatt volt női konfekció üzlete. *Ringwald* különböző nevek alatt folytatta céget és amikor már sok adósságot csinált, megváltoztatta a céget. Így sikerült a hitelezők mindíg sarokba szorítania és 50 százdalra kieggyezett velők. A hite-lezők most is úgy akarta kijátszani, hogy az üzlet-ben felhalmozott árukészletet elrejtí. A minap é-jzaka a személyzetével nagyban csomagoltatták, am-ikor egy rendőrt észrevette a boltban a világsajtót. Aze hitte, hogy betörők járnak be, felesengette

a házmezt és benyitott a boltba. Ez megzavarta *Ringwald* az áru elszállításában. Így aztán kény-telen volt esődöt kérni maga ellen. A vizsgálat so-rán kiderült *Ringwald* egész turpissága és a hite-lezők feljelentésére a rendőrség letartóztatta. A passzívá harmincezer korona, amelyvel szemben alig van fedezett.

— **Az ifjuság Kossuth-serlege.** Az egyetem-i ifjuság *Kossuth* Lajos születésének századik évfor-dulója alkalmából Kossuth-serleget avatott fel, me-lyet évente a nevezetes évforduló napján használ az ünnepség szónoka. E serleget, mely igen egyszerű volt, most díszes billikommal cserélik ki. Az új billikomot *Loranfi* Antal szobrász, sz iparművészeti iskola tanára mintázta és ötvösműdísztéseit *Hibján* tanár készíti. A serleget legközelebb ünnepélyesen fölavatják.

— **Bolykeszi maradványai.** Bulkeszi, Bács-Bodrogmegyei községből jeleutik lapunknak: *Jung* Jakab födbirtokos a saját pusztáján archaelologiai ásásokat vezetett, melyek meglepő eredmén-nyei végződtek. Találtak nyonokat, melyeken a régi Bolykeszi község állott, — úgy annyira, hogy a mohácsi vész után elpusztult magyar község utcait lehetett meghatározni; egy nagy sirt tele csontváz-lal, régi fegyvereket, a kastély ajtópántjait, aran-nytrükket, sarkantyukat stb. Érdekes, hogy az emlí-tett tájon a mohácsi vész előtt nyolc virágzó magyar község volt Bolykeszi, Sz.-Péter, Egres, Boldog-asszonykeszi, Sz.-Ivánkeszi, Kastélyteleke, Keresz-tényteleke és Matyukakürt. Mind a nyolc községet a törökök pusztították el. *Jung* Jakab a talált tárgyakat be fogja küldeni a Nemzeti muzeumnak.

— **Pórlíjárt család.** Machel Márton papír-kereskedő addig-addig puhigattá *Seregély* Miklós földműves, míg ráállt, hogy ezer korona igazi pénz-en háromszor korona hamis pénzt vásárolt. *Sere-gély* megismertette *Machel* néhány barátjával, akik aztán mintaképpen mutattak neki néhány bankót. Az állítólagos hamis pénz azonban valódi volt és ilyenformán könnyen és veszedelmes nélkül lehetett forgalomba hozni. *Machel* elhitte, hogy a pénz hamis és nem győzte eléggé csodálni a kitűnő utáztatokat. Ekkor már bizott a dologban és ráállt az üzletre. Tegnapi magához vett ezer koronát és *Seregély*vel meg két ismeretlen elemet egy ház elé, amelybe a banda egyik tagja felment.

— **Maga nem jöhet —** mondotta *Seregély*nek — mert nagyon nagy ur az, aki a hamis pénzt fabrikálja.

Tíz percel később visszatért az ismeretlen egy csomaggal, amelyben állítólag a hamis pénz volt. *Machel* gyanútlanul átadta az ezer koronát. Ekkor a banda egy másik tagja odalépett *Machel*hez és rákiáltott:

— **Én detektív vagyok!** Maguk hamis pénzt csinálnak. Valamennyit letartóztatom. Adja ide a csomagot.

Ez már gyanus volt *Machel* előtt. Megragadta *Seregély*t és a detektív urat és most már ő követelte, hogy menjenek a rendőrségre. Erre megszeppentek a család, menekülni akartok, de *Machel* erősen fogta őket. Az egyik azonban, akitől a pénz volt, mégis megugrott. *Seregély* Miklós földművest és *Szilágyi* László gyárirunkást letartóztatta a rendőrség. A szélhámos banda többi tagját nyomozák.

— **Hamisított megrendelés.** Az utóbbi időben szinte mindennapos dologgá vált a hamisított meg-rendeléssel való szélhámoskodás. Tegnap déltán egy 25—27 évesnek látszó munkás ember állított be *Reich* Adolfs zsinórgyáros Király-utca 18. szám alatt levő raktárába, ahol azt mondotta, hogy *Kegyel* Miksa a neve és a *Fischer* Lajos cég szolgája. Ezzel felmutatott egy megrendelést, amelyen a *Fischer*-cég bélyegzője volt és 600 méter külön-böz paszományos-árurolt szólt. Az árut ki is adták neki. Csak később derült ki, hogy az állítólagos *Kegyel* Miksa család volt. A rendőrség nyomozza a szélhámost.

— **A rendőrség hírei.** Tűz. Ma reggel tűz tá-madt *Frankl* és *Werner* könyvtárszati cég *Báthory*-utca 18. számú üzletében, amelyet az V. kerületi és központi tűzország *Jarics*ek tűzfelügyelő vezetése-vel hamarosan eloltott. — **Elfogott tolvajok.** A rendőrség tegnap két lakásfosztogató tolvajt tartóztatott le. Az egyik *Straub* József kocsi, a másik *Hegyi* Géza kertész. Mind a kettő rovtu multu ember és az utóbbi időben természetű lopást követtek el.

(x) Bob hashajtó a legkellemesebb (10 fillér.)

(x) Mint legcélszerűbb karácsonyi ajándékot színházi látósvet, Zeiss, Busch és Herz-tele prizmas távosvet, lorgnettet, Ancroidot, fénykép-készüléket ajánl Calderoni és Társa, Budapest. Váci utca 1.

A drezdai szenzáció.

Budapest, december 23.

Montignoso grófnő még 1903. karácsonyán az éjszaka ködében megszökött Salzburgból, otthagyta a szülői házat és gyermekeinek nevelőjével, *Giron* ural, eltávozott. Tíz nap múlva az egész világ megtudta a nagy szenzációt és a legkülönfélébb kalandos hírek gombaként termettek a trónörökösű és a francia nyelvmester nagy szerelméről. 1903. január 28-án Bécsben hivatalosan közzétették, hogy a szász trónörökösűt minden jogaitól és előnyeitől, amelyek egy osztrák-magyar főhercegnőt megilletnek, megfosztják és 1903. február 11-én a szász bíróság kimondotta a trónörökösű pár választását a feleség vétké folytán. Már az ítélet kimondása előtt a szerencsétlen asszony elvált *Girontól*, és a Neusz melletti *Ta Mcclairie* nevű szanatóriumba vonult. Azóta nem látta viszont eszabítóját. Két esztendővel a szökés után, ugyancsak három nappal a szent karácsonyest előtt a hazátlan grófnő mélyen lefátyolozva megjelent abban a palotában, ahol hajdan ő volt az urné, hogy öt kis gyermeket, három viruló királyfit és két bájos királyleányt, láthassa a karácsonyfa örömei közepe. Anyai szíve, amely soha nem szűnt meg gyermekeiért dobogni, azt sugta neki, hogy joga van viszontlátni a gyermekeket, akik az övéi s akikhez Szászországban csak neki van joga és köze. Annak idején, amikor még önmaga sem hitte, hogy valaha meg fogja tenni azt a lépést, amely őt Drezdába vezette, szomorú-költeményben írta meg mély fájdalomát elhagyottsága és bánata fölött:

„Az első fagy befutja a vidéket
A tegnapi zöld levél arar csupán
A kis madárkák messze tájra tértek,
Az erdő árva lett; — egy óvre tán.
Az első fájdalom szívembe szállott,
A tegnapi öröm ma gond csupán,
És életkedvem bubántra változt,
Elhagytak engem is — egy ére tán.
Ó természet, elalszom most teveled,
Álmodni boldogságról vágyom én,
S ha majd a rét, virág, kert újra éled,
Egyém lesz ő, — örögre az enyém.“

A grófnőt sohasem hagyta el reménye, s az örök boldogság vágya ott volt a szívében legnagyobb elhagyatottsága közepette. De még nem borult a feledés fátyla a multra s a grófnő elébe látott a mindent meggyógyító időnek.

Montignoso grófnő Drezdában.

A mindenféle nagy izgalmat keltett drezdai szenzáció érdekes részleteiből még a következőket hozza hírül a táviró: *Montignoso* grófnő tegnap délelőtt fél 9 órakor érkezett Drezdába és a „Bellevue“-ben szállt meg. A szállodában nem ismerték meg azonnal, mert *arca sűrűn le volt fátyolozva*. Hogy feltűnést ne keltsen, gyalog tette meg annak az utnak egy részét, amely a *Taschenberg*-palotába vezet. A nagyközönség délután 1 óráig nem tudta, hogy a volt trónörökösű Drezdában van, de aztán egész tömeg gyűlt össze a szálloda előtt, hogy szemlélő szembe lássák a gróf-

nőt és rokonszenvesen üdvözöljék. Egész az esteli órákig telve volt a Színház-tér kíváncsiakkal. Miután a grófnő, anélkül, hogy gyermekeit látta volna, visszatért a szállodába, két csendőr helyezkedett el az előszobában és senkit nem bocsátottak be hozzá. Nemsokára megérkezett a rendőrség írása, amelyben a volt trónörökösűt felszólítják, hogy délután 4 óráig hagyja el Drezdát. A királyi ház miniszteriuma nyomban ülésbe gyűlt össze, hogy elhatározzák, minő intézkedéseket tegyenek az esetben, ha a vasúti állomáson zavarások történnek. A drezdai *Montignoso*-párt még mindig nagyon nagy s nem ok nélkül féltek, nagy néptömegek összeverődésétől. Az esti órákban a tömeg a lapok szerkesztőségéhez fordult, hogy közelebbi részleteket tudjon meg *Montignoso* grófnő látogatásáról. Számtalan üdvözölő levél és virágcsokor érkezett a szállodába a grófnő címére. A szerencsétlen asszony azonban már 2 óra 36 perckor távozott Drezdából, hogy Riesen keresztül Lipésébe utazzék. A rendőrség alig bírta visszatartani az állomáson összegyűlt népet, hogy a grófnőhöz ne rohanjanak és rokonszenvesen ne üdvözöljék. A vonat elindulása előtt szakadatlan hurrá kiáltásokat hallatszottak.

Mint egy ma éjjel érkezett távirat jelenti, *Montignoso* grófnő csak akkor szánta el magát, hogy még aznap délután elhagyja Drezdát, mikor megígérték neki, hogy belátható időn belül megengedik neki, hogy Szászország határára kívül viszontláthassa gyermekeit. Ezt a hírt hivatalos körökből is megerősítették.

A grófnő Lipésében.

Montignoso grófnő még tegnap este fél 6 órakor a rendes vonattal megérkezett Lipésébe. Kíséretében voltak *Zehme* dr., a grófnő ügyésze és *Köttlich* drezdai rendőrfőnök. Első osztályú kocsiban utaztak. A perronon már várták *Bretschneider* és *Müller* lipései rendőrfőnökök. A közönség hangos hurrákiáltással fogadta a grófnőt és egész a kocsijáig kísérte.

— Éljen a grófnő!

— Éljen a mi Lujzánk!

Ezt kiáltották ismételtén. A grófnő mély gyászban volt, de fátyol nélkül és nagyon levert arcot mutatott.

A vasutól a grófnő *Zehme* zárt kocsijában lassú tempóval haladt a városra végig, egész az ügyvéd nyárilakáig, ahol az ügyvéd családjal együtt vacsorált. A drezdai rendőrfőnök és a királyi udvari marsall-hivatalnak egy képviselője több itteni rendőrrel őrt állott a villa előtt, hogy megakadályozzák, hogy a grófnő látogatókat fogadjon s hogy elutazását ellenőrizzék. Vacsora után *Zehme* elkísérte a grófnőt a pályaudvarra és megkérte, hogy nyugodtan várja be azt az időt, amikor meg fogják engedni, hogy gyermekeit viszontlássá. A grófnő azt felelte neki, hogy életének az az egy óhajta volt, hogy csak egy-két órára is, láthassa gyermekeit és beszélhessen velük. Akkor aztán egész életére nyugodt maradt volna. Éjjel 12 óra 42 perckor a grófnő elutazott Florenzbe. A grófnő azért határozta el oly könnyen magát az elutazásra, mert megígérték neki, hogy gyermekeit viszontláthatja. Értékesnek tartják, hogy a gyermekeket is élő kell kísérelni a viszontlátásra.

A nép rokonszenve.

Montignoso grófnő elutazott Szászországból. De látogatásának nyomait otthagya

maga után a szász nép szívében. A drezdai rokonszenve oly meleg tüntetések alakjában mutatkozott már a grófnő jelenlétekor, de főképp elutazása alkalmával, hogy kormánykörökben a legmesszebbmenő intézkedéseket rendelték el a tüntetések ellen. Mindazonáltal nem tudták megakadályozni, hogy óriási néptömeg ne verődjön össze a vasúti állomásnál. A nép ujjongva kiáltott a távozó felé: „Itt maradni!“ „Nem elutazni!“ Majd százával tödultak feléje és boldog volt, aki ruháját vagy kezét megcsókolhatta. Pereröl-perere nőtt a tömeg izgatottsága. S a grófnő mindenféle nyájasan intett fejével. Az óriási izgatottságról, amely a lakoságot még tegnap este is hatalmában tartotta, a következő eset is tanuskodik:

A Theater-platzon óriási néptömeg volt együtt, amely még nem tudta, hogy a grófnő elutazott. Egyszerre megjelent egy gyászbába öltözött asszony, aki után egy komorna kis gyermeket vitt. A tömeg abban a hitben, hogy a grófnő megy arra gyermekeivel, zajos ovációt rendezett neki, körülfogta és jódarabig elkísérte. Csak később derült ki, hogy a gyászoló asszony egy orosz grófné, aki néhány nap előtt jött Drezdába.

Beszélgetés a grófnővel.

A *Zeit* munkatársa a következő táviratot küldte lapjának:

Oetzel-Gautsch, Lipése mellett, december 22. Épp e pillanatban beszéltem *Montignoso* grófnővel *Zehme* dr. ügyvéd itt lévő villájában. A grófnő, aki nagyon rossz szímben van és mély gyászbába öltözve, mély meghatottságának adott kifejezést azokért az ovációkért, amelyekkel ugy Drezdában, mint Lipésében fogadták.

— Ön nem tudja, — szól — mennyi szeretet és ragaszkodás maradt szívemben Szászország iránt. Vissza fogok jönni!

A grófnő gyönyörű virágokat tartott kezében. Néhány szegfűt nyujtott át nekem és feleségemnek. Aztán szomorú mosolyal szólt:

— Képzeld csak, Drezdában a rendőrség hurokolt el a palotából! De még visszajövök!

A grófnő, mint már említettem, nagyon halvány és megtört, *Zehme* dr. villájában lakik.

A *Leipziger Nachrichten* egyik munkatársa szintén meginterjúvolta *Montignoso* grófnőt közvetlen megérkezése után. Az újságíró kérdésére, hogy milyen most az egészsége, a grófnő ezt felelte:

— Egészen jól vagyok és egészségem dolgában nem panaszkodhatok.

Arra a kérdésre, vajon nem fáradt-e, ezt felelte a grófnő:

— Nem! Harmíhat óráig utaztam ugyan megszakítás nélkül, de gyermekeim után való nagy vágyódásom erőt adott és ön tudtam magamat tartani.

Az újságíró ezután azt kérdezte, hogy hol hagyta *Monika* hercegnőt?

— Firenzében hagytam és igen jó közben van — felelte a grófnő.

— Császári fenségéd bizonyára nem várta azt, ami önrel Drezdában történt.

— Erre nem voltam elkészülve — felelte a grófnő — és szintén megvallva, esalódtam várakozásomban. Képzeld csak, amikor a *Taschenberg*-palotába be akartam menni,

hogy gyermekeimet láthassam, *rendőrök le-tartóztattak, képszelje csak, levertóztattak, mintha közönséges gonosztevő volnék.*

A grófnő ezután elmondta, hogy szállójába visszatérve, levelet írt a királynak, amelyben arra kötelezte magát, hogy választának megérkezéséig senkit sem fog fogadni. A válasza nemsokára meg is érkezett. A királyi ház minisztere tudatta vele, hogy a király nem találta kérését teljesíthetőnek.

A grófnő Zehme ügyvédnek, aki minden lehetőséget elkövetett, hogy drezdai utazásáról lebeszélje, szívesen azt felelte:

— Kedves doktor, el vagyok tükélve, hogy elhagyok Drezdában, mert látnom kell gyermekeimet. Még a legnagyobb botránytól sem félek.

A toszkánai udvar viselkedése.

Montignoso grófnő drezdai látogatása nagy hatott a toszkánai nagyhercegi udvarban, mint villám a derült égből. A nagyhercegi családnak sejtelve sem volt a grófnő lépéséről és azt hitték, hogy Florenzben van, ahová néhány nap előtt leánykája, Monika grófnő és társalkodónője, Fugger grófnő társaságában utazott. Annál nagyobb volt a meglepetés, mert csak néhány nap előtt érkezett Salzburgba a grófnő egy levele, amelyben florenzi csendes és elégedett életmódjáról ír.

Este 7 órakor érkezett meg a hír és a legnagyobb meglepetést keltette. Azt beszélik, hogy Alice nagyhercegnő a hír hallatára sírójöröcsöket kapott és a beteges nagyhercegre is nagyon kínos hatást gyakorolt. A hír hallása annál kedvezőlenebb volt, mert itt azt remélték, hogy a legközelebbi jövőben kedvezőbbé fog alakulni a grófnő és a szász udvar közti viszony. A mai események után már nem hiszik, hogy valaha is megengedjék, hogy a grófnő viszontláthassa gyermekeit.

A szász udvar magatartása.

A *Neue Freie Presse* tudósítója tegnap este beszélgetést folytatott egy magasrangú szász udvari hivatalnokkal, aki kijelentette, hogy a grófnő megérkezésének híre nem okozott nagy meglepetést, mert a szász udvar György király halála óta készült erre az eshetőségre és erre való tekintettel különféle rendszabályokat hozott. Így a rendőrségnek elrendelte, hogy vigyázzon abban az esetben, ha a grófnő szász területre lép és a határrendőrséghez is különböző rendeleteket küldtek óvintézkedések céljából. Világos, hogy a grófnő megjelenése Drezdában a szász udvar nagyon kínosan érinti annál is inkább, mert a szász nép körében nagyfokú rokonszenv uralkodik a grófnő iránt. Az a körülmény, hogy a grófnő régi szándékát csak most valószínűsítette meg, hogy gyermekei karácsonyünnepén résztvegyen, csak fokozza ezt a rokonszenvet. De kizártnak tartom, hogy udvari köröket a grófnő magatartása érzelmiükben befolyásolná és ezentul is megmaradnak abbeli elhatározásukban, hogy a grófnőnek többé nem szabad visszatérnie Szászországba.

A drezdai lapok véleménye.

Ellentétben azzal a rokonszenvvel, mely a lakosság körében Montignoso grófnő iránt nyilvánul, a lapok az esetről nagyon hűvösen írnak és csak abbeli megelégedésüknek adnak kifejezést, hogy a grófnő Szászország területét ismét elhagyta. A lapok a magatartása két-ségtelenül a sajtóügyi államügyészség befolyására vezethető vissza.

A *Dresdner Anzeiger* kijelenti, hogy Montignoso grófnő nagyon jól tudhatta, hogy kívánságát meg fogják tagadni. Ezért csak önönmagának közzéteheti megdöglőn és sajnálatos lépésének következményeit. Most már nem marad más kötelezése hátra, mint mindent elkerülni, ami a közvélemény és az ország újabb felizgatására vezethet. Elég sokat ártott Szászország tekintélyének és elég zavart okozott egyes felekben, hogy most ne tegyen meg mindent arra nézve, hogy megbizonyítsa javulási szándékait.

Giron.

Montignoso grófnő drezdai látogatása újra felveti a nyilvánosság elé a híressé vált francia nyelvnevelőnek, Gironnak nevét is. Megirtuk mi is, hogy Giron egy brüsszeli nagy ízületben van alkalmazva. Jámor rokonai rá akarták venni, hogy a pápi pályára lépjen, de Gironnak nem volt meg hozzá sem a kellő előkészültsége, sem kedve. Mielőtt nevelője lett a szász trónörökös gyermekeinek, a brüsszeli politechnikumnak rendkívüli hallgatója volt, de az előadásokat nem igen hallgatta. Svájból való visszatérése után pedig feléje se nézett többé. Rokonainak segítségéből, pumpolásból élt, míg nem bírta a feladást lemondva, a pult mögött talált magának foglalkozást.

Az utolsó hírek.

Drezda, december 23.

Montignoso grófnő képviselője, dr. Zehme ügyvéd és Körner igazságügyi tanácsos közt konferencia volt avégből, hogy a grófnő ezentul kerüljön mindenképpen nyilvános fellépést. Körner egyenesen a király megbízásából tárgyalt és messzemenő felhatalmazást kapott. A grófnőnek többek közt azt a kötelező ígéretet tette, hogy a jövő nyáron a király által meghatározandó helyen viszont fogja láthatni gyermekeit.

Itt azt beszélik, hogy Montignoso grófnő buskomorságba esett, mióta Frigyes Ágost trónörökös lett a király.

Lipész, december 23.

A *Leipziger Nachrichten* minden ellenkező híreszteléssel szemben közli, hogy Montignoso grófnő még Zehme villájában tartózkodik s még nem biztos, hogy mátkor utazik el Lipészbe. A grófnő egyelőre Majna-Fraukfurtba fog utazni. Az illetékes hatóságok közt tanácskozások folynak, de azokat mélyszélesen titkolják.

A *Leipziger Tagblatt* a következő értesítéseket kapta Zehme dr. ügyvédtől: A grófnő szerdán este kíséret nélkül házamba érkezett, ahol meg is szállott. Gyermekei után való vágyódása ellenállhatatlan volt. Miután a grófnő visszatért a Tarchenberg-palotából a Bellevue-be, tárgyaltam Körner dr. igazságügyi tanácsossal, a király megbízottjával. A grófnő néhány órán keresztül nálam tartózkodott, hogy a tegnapi nap izgalma és fáradalmait kipihenhesse.

FŐVÁROS

(*) Az új szegényház. Ma délelőtt ült tartott a szegényházakra felügyelő bizottság Almády Géza tanácsos elnöke mellett. A bizottság behatóan foglalkozott ezuttal a szegényházi épületek kérdésével is, amennyiben ezek már valóban nagyon rászorultak a javításra és átalakításra. Régebben felmerült az az eszme, hogy az ó-budai területen levő, ugyanevezett kiscelli-kaszárnyát, amelyet a katonai hatóság üdülő kórház céljaira használt, vegye át a főváros a szegényházak használatára. A bizott-

ság ma foglalkozott ezzel az eszmével s javasolja is, hogyha az épületet olcsón átadná a katonaság, akkor alakítsa át a főváros a szegényházakkal kapcsolatos olyan kórházra, ahol az esküszókat, elmebeteg- stb. helyzetűek el. Ekként mentesítendő a szegényházakat egy igen nagy teherrel: az elmebeteg-osztály föntartásától. Az a javaslat is szóba került, hogy a pesti szegényházakra építsenek rá még egy emeletet; ehhez azonban nem járult hozzá a bizottság; egyrészt azért nem, mert a mutatkozó bajokon ekké teldással nem lehet segíteni, másrészt pedig ez a befektetés olyan nagy összeget igényelne, hogy nem állana arányban a várható eredménynyel; de meg ezel csak elődázni a központi szegényház építést, amelyre nézve már legközelebb konkrét javaslatot fog tenni a közjótékonyossági ügyosztály. A kiscelli kórház megvizsgálása végett a napokban helyszíni szemle lesz Almády Géza tanácsos vezetésével.

(*) A főváros mint bérházépítő. A főváros tulajdonában levő Ferenc-körúti két üres telekre nézve már négy ízben tartottak árverést, de vevő nem jelentkezett. A közbizottság ezért elhatározta, hogy a főváros maga építtessen ott házat. Tegnap, egy magánfél olyan érlelmű ajánlatot adott be, hogy a Ferenc-körútra eső részt hajlandó megvenni négyezerötszázötvenköt 550 koronáért. A telek-eladó bizottság javasolja, hogy ilyen összegű kikéltési ár mellett, tartassanak új árverést. A pénzügyi bizottság többsége a mellett szavazott, hogy tartásuk fön a közbizottság határozatát, vagyis azt, hogy maga a főváros építtessen ott házat, még pedig a két telken együttesen, mert remélhető, hogy a kormány mindkettőre megadja a 30 éves adómentességet.

(*) Színház a Zugligetben. A fővárosban még akad néhány derék polgár, aki öszetlenül azon fáradozik és azt tervezgeti, mint lehetne ez a mi szép és nagy fővárosunk még szebb és még nagyobb. Ezek között tartozhatik *Domaniczky* István nyugalmazott alezredes is. Egy hosszú előterjesztés elkezézésére szalított magának időt, amelyben azért karkodkodik, hogy a főváros építsen a Szép Ilona környékén nyári színházat és sporttelepet, mert, mint mondja, a nyarlótelepek csak akkor fognak virágozni, ha a főváros is tesz valamit az érdekében. Az öreg alezredes kérését aligha fogja teljesíteni a főváros de munkája még se veszett kárba. Leg-alább tudjuk, hogy egy ideáistával több lakik ebben a városban.

(*) A kőbányai új zsidó templom. A kőbányai neológ izraelita hitközség új templomépítésre telket kapott, melyet most eladni szeretne, mert egy hitfelekezeti tag sokkal alkalmasabb telket hagyományozott reá. A telek árán aztán fölépítendő a templomot, kérte tehát a fővárostól az engedelmet. A pénzügyi bizottság ma hozzájárult kérelméhez, de kikötötte, hogy az új telekre is reá vezessék a telekvényi korlátozást, vagyis azt, hogy ez csak templom céljaira használható.

SZÍNHÁZ, ZENE

** Énekek éneke. Bossi Henrik, akinek *Énekek éneke* című bibliai kantátéját ma este a budai Vigadó nagytermében bemutatta a budai zeneakadémia ének- és zenekara, a bolognai *Liceo musicale* igazgatója. Kantáléját négy év előtt adták elő először Lipészben. Azután Berlinben, Frankfurtban és más városokban is óriási sikerrel és nagy elismeréssel fogadták. Az *Énekek éneke* Szulatinának és kedvesének szerelmi ömlengéseit tartalmazza. Bossi rendkívül finom műérzékkel mutatja be a keresztény egyház üldözéseit és viszontagságait, amelyek ellen saját testvérei, a régi hitükben megmaradt zsidók küzdenek. Bossi igen találóan az urvasora régi himnuszát teszi művének középontjává. Az egész szimbolizmus tartalma műnek az a föjellemonása, hogy szerzője a régi és a modern zene elemeit mély tudásról tanuskodó művészettel használja föl. Természetes, hogy az egész mű hangulata egyházas, mindvégig dallamos, a mellett a motívumok feldolgozásában nem egyszer találkoznak a kánon és a fuga mesteri kezesével. Szautner Zsigmond igazgató vezetésével kitünő előadásban hallottuk ezt az érdekes bemutatást, amely

bizony megérdemelte volna, hogy tbben hallgassák meg, mint amennyien ma ott voltak. A szoprán magánzólamot *Zwickler* Margit, a zeneakadémia opera-növendéke, a bariton magánzólamot pedig *Ney Bernát*, az Opera tagja énekelte. Az ének- és zenekar farsádság munkájáért igazán megérdemelt, hogy megdíssérjük. (L.)

Schiller-bemutató a Nemzeti Színházban. Schiller nagyszabású történelmi trilogiáját *Wallenstein táborát, a két Piccolominit és Wallenstein halálát* a jövő hét folyamán mutatják be a Nemzeti Színházban, amelynek csaknem egész felfrissítő mélyzete, a nők közül pedig *Jászay, Márkus E. Fái Sz., Nagy I. F. Demjén Róza* játszik benne. Az egész trilogia előadása két estére terjed. Az elsőn a *Wallenstein táborá* és a *két Piccolomini*, a másodikon *Wallenstein halála* kerül bemutatásra. *Wallenstein* *Gyenes*, a két *Piccolomini* *Gál és Beregi* adják, akik mellett nagy szerephez jutottak még *Szacsavay, Mihályfi, Pálfi, Gabányi, Petkes, Bakó, Horváth, Dezső, Császár, Hetényi, Nádai Béla*. A trilogiához az igazgatóság teljesen új díszleteket és korhű jelmezeket készített. A díszletek *Spannrauff* festő műterméből kerültek ki, a jelmezeket pedig *Kemény* Jenő szcenikai főfelügyelő tervjei és utmutatásai alapján a színház szabóműhelyeiben készítették. A darabot báró *Décsi* Lajos fordította le magyarra.

A színházak hírei. A m. kir. Operaházban vasárnap, Karácsony első ünnepén a szokásos jótékony célú előadásul *Tosca* kerül színre *V. Krammer Várady M., Anthes, Takáts, Kornay, Hegedűs, Gábor, Kárpát* és *Szemere* közreműködésével. Az előadást bérletszünetben rendezik s tiszta jövedelmét az Operaház Nyugdíjintézetének adják. Hétfőn, Karácsony második ünnepén *Aida* kerül színre bérletfolyamban. A dalműben *Vasquezni, Szamosi, Feldegyéni, Prévost, Beck, Kornai, Szendrői* és *Ney B.* lépnek fel.

A **Nemzeti Színházban** holnap, Karácsony előestéjén nem lesz előadás. A két ünnepnapra az igazgatóság a színház legvonzóbb műsordarabjait tűzte ki. Vasárnap délután lesz *Ohnet Vasgyűrés*nek a 114-ik előadása, este *Barrie* úr vigjátéka a *Vén lányok* 15-díszörv kerül színre. Hétfőn délután szintén *Barrie* darabot, a mult szezonban szenzáció sikert aratott *Eggyetőség*-et adják, este az *Emigráns* *Kemechey* Jenő nagyhatású új történelmi korpé 9-ik előadását éri meg. Hétfőn este a Várszínházban is rendez a Nemzeti Színház előadását *Pierre Wolf* *A titok* című vigjátékát adják elő a rendez szereposztásban.

A **Vigszínházban** az ünnep első napján mutatják be a *Sinészeket*, *Vajta* László darabját. Az ujdonság első jemes és díszletes házi főpróbáját ma tartották meg. A női főszerepeket *Varsányi Irén, Gassi Mariska* és *Nikó Lina* játssza; a darab hőstét *Góth* Sándor adja. Az ujdonságot ünnep második estéjén, továbbá a jövő hét minden napján megismétlik. Karácsony két délutáni előadásában a *Diákélet*-et játszzák.

A **Király színházban**, Karácsony-est délutánján *gyermekelőadással* kerül színre *János vitéz*. A jegyek emuál is inkább rohamosan kelnek, mert a gyermekek — két felnőtt után egy-egy — nemcsak ingyen, de a legnagyobb bényelemben is nézhetik végig az előadást, mert az igazgatóság minden gyermek számára külön ilést — a két megvásárolt hely mellett a harmadikat — tartja fenn.

A **Magyar Színházban** holnap, szombaton a karácsonyi estén nincs előadás; a két ünnepnapon azonban négy szer játszanak. Első délutáni előadásul *A drótosít*, másodikul a *Fecskefészék* kerül színre. Az előadásokra elővételi díj nincs, s a helyszínek mérsekelték. Mindkét ünnepi estén a *Huszár-élet* kerül színre, amely kedden 25-ik előadását éri el. A jubilaris estén nagy ováció készül *Mader* Rezsőnek, az operett zeneszerzőjének, aki ezt az előadást vezényelni fogja.

Molnár Ferenc új darabja, *Molnár* Ferenc, a *Doktor* úr és a *Jósi* című nagyszerű bohóságok írója új darabbal készült el. Az új darabot *szinjátéknak* nevezi. Címe: *Déryné, Molnár* Ferenc darabjának anyagát *Déryné* naplójából vette. Az ujdonság a *Király Színházban* fog színre kerülni, mégpedig — amint halljuk — érdekes vendégjátékkal kapcsolatban.

A **budapesti poliklinika** akció-bizottsága tegnap ülést tartott, *Deutsch* Antalné elnöklése mellett. Ott voltak: *Dániel* Ernő báróné, *Elek Pálné, Lichtenberg* Kornélné, *Münich* Aurélné, *Goldziher* Vilmosné, *Herich* Károlyné, *Baumgarten* Egmóndné, *Schwarz* Artúrné, *Mourali* Henrikné, továbbá: *Sámuel* László, *Püspöki* Emil, *Hottmann* Vilmos báró, *Köhner* Adolf, *Erős* Gyula stb. A bizottság ezuttal véglegesen megállapította az egyesület javára január 25-ikére kitűzött nagy hang-

verseny programját, amelynek kiemelkedő pontjai: *Lehmann* Lili éneke, továbbá *Hubay, Popper* és *Tomán* tanárok trója lesz.

Lehár új operettje. A bécsi „An der Wien” színházban *A mőkohásosság* (*Juxbeirat*) címen új operettet adtak. A zenét *Lehár* Ferenc szerezte, aki már több operettje révén ismeretes nálunk és *Drótosít* című darabjával óriási sikert is aratott a Magyar Színházban. A tegnap sikerrel színre került új operett muzikája sok finomsággal és művészettel van megcsinálva és a bécsi lapok véleménye az, hogy a *legjobb alkotása* *Lehár*nak. Főképp a hangszereles bájos és mindenfelől szép, légy és meleg hangok hallhatók. A második felvonásban egy zenei tréfa mulattatja a közönséget, amennyiben keringőtáncban egészen Wagner-egyveleget hallhatunk. A darab szövegét *Bauer* Gyula írta. A mesében elvan mondva, hogy egy amerikai milliomos özvegy leánya elhatározta, hogy többé nem megy férjhez. De fogadást nem tudja megtartani, mert törbe csalják és rajtaszt. Ugyanis egy fiatal ember azt mondja neki titokban, hogy ő férjruhába öltöztetett leány. Az amerikai nő erre elhatározza, hogy megtrófolja a világot és férjhez megy az állítólagos nőhöz. Csak mikor a házasságot megkötötték, akkor derül ki, hogy megaluskák.

Szoer Ilonka Aradon. Az aradi Nemzeti Színházban illusztris vendége volt a legutóbbi négy estén keresztül. *Szoer* Ilonka Operának kitűnő és népszerű énekesnője tegnap este fejezte be eredetileg két estére tervezett, de utóbb még két estével meghosszabbított nagyszerű vendégfellépését. *A Hoffmann meséi, Bob herceg, Denevér* és *Angol asszony leánya* című operettelben játszotta el a főszerepeket és az aradi közönség valóságos lelkesedéssel méltányolta a művésznő gyönyörű hangját, tökéletes énekművészetét és finom alkításait.

Cleo de Merode énekel, Párisból írják: Ivette Guilbert legközelebb szinpadra lép, miért ne tanuljon tehát Cleo énekelni. Naponta órákat vesz most a táncosnő a leghíresebb párisi énektanárnál. Ez azonban már az első órán borzasztó dolgot mivelt. Ugyanis lesimította filéről gyönyörű fürtjeit, pedig erre a frizurára, mint saját találmányára, oly büszke volt. De két elvégre hallania kell azt, amit énekel és meg kell tudnia különböztetni a hamis hangokat az igazaktól. Cleo túrta a tanár úr művelését. Majd ha mint énekesnő a szinpadra lép, ismét egy fészeli fültre haját, mint eddig. Akkor majd lemondhat arról, hogy meg is helja saját énekét. Hiszen — ha minden jól megy — akkor már meghallják mások.

Vak zenészek hangversenye. Érdekes hangverseny lesz hétfőn, december 26-án este félnyolckor a *Royal*-szálló dísztermében. Csupa vak zenész működik közre ugyanis a hangversenyen, amelynek műsorán *Mozart, Chopin, Tschaiikovszky, Beethoven, Liszt, Goldmark, Prónay-Szent-Gály* és *Weber* szerzeményei szerepelnek.

Makó Lajos a szegedi színház igazgatója. *Janovics* Jenő dr. a szegedi színház igazgatója, tudvalegileg megkapta a kolozsvári Nemzeti Színház s így lemondott a szegedi színház igazgatóságáról. Most aztán a szegedi színházi bizottság javaslatára a tanács, a színházat hat évre egyhangulag *Makó* Lajosnak adta ki, aki *Janovics*nak ellenjeltője volt.

Hangversenyek. *Landi* Kamilla december 23-án tartja egyetlen daletélyét a *Royalban*. *Landi* tegnapelőtt szülővárosában, *Milánóban* hangversenyzett és az előadás tiszta jövedelmét, tízennyolcezer lírát, a város szegényeinek adta. A művésznő a jövő héten érkezik Budapestre. Hangversenyén *Weigl* Mária zongoraművésznő is közreműködik.

Marleau Henrik hegedűművész január 6-én rendez hangversenyt a *Royalban*. A hangversenyen *Santelli* Paula énekesnő is közreműködik. Jegyeket mindkét hangversenyre *Mény* Béla árúsít.

A pesti izraelita hitközség polgári fiúiskola volt növendékeinek egyesülete vasárnap, december 23-án délután félgyógykor hangversenyt rendez az intézet dísztermében (Wessely-utca 41.).

TELEFON SZAMOK:

Szerkesztőség	56-12.	Igazgatóság	242.
Kiadóhivatal	54-39.	Fiók-kiadóhiv.	245.
	Nyomda	44-09.	

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A Petőfi-társaság jelöltjei. December 20-án járt le a Petőfi-társaságban megválasztott két tagsági helyre való ajánlások határideje. A kitűzött terminusig *Scana* Tamás főtűkárhoz hét ajánlat érkezett és pedig: *Szabó* Sándor (ajánlja: *Endrődy* Sándor), *Jékely* Ádám (ajánlja: *Endrődy* Sándor), *Tömörkény* István (ajánlja: *Gárdonyi* Géza), *Sas* Ede (ajánlja: *Rákosi* Viktor), *Farkas* Imre (ajánlja: *Várady* Antal és *Pekár* Gyula), *Kemechey* Jenő (ajánlja: *Ábrányi* Emil és *Posa* Lajos) és végül *Vértesy* Gyula (ajánlja: *Abonyi* Árpád). A választás e hónap 28-án lesz. A sok jelölt közül minden valószínűség szerint *Tömörkény* István és *Kemechey* Jenő, ez a két zamatos, erős tehetségű poeta ember kerül ki győztesen. De sok rokonszeny mutakozik *Szabó* Sándor és *Farkas* Imre jelölése iránt is.

Lagerlöf Selma kiüntetés. Lagerlöf Selmát, a hírneves svéd írónőt, mint *Stockholmból* jelentik, — az akadémiá nagy arany éremével tüntette ki. Ebben a kiüntetésben az alkalommal először részesült női író és mindenki meg van győződve róla, hogy Lagerlöfnél érdemesebbet nem találhattak erre a kiüntetésre. Lagerlöf Selma 1858-ban született Waerlandban és egyike korunk legerősebb, de egyszersmind legbájosabb költői tehetségeinek. Bámulatos fantáziával kidolgozott elbeszélései, — amelyek közt leghíresebbek a *Budapesti Naplóban* megjelent *Gösta Berling* és a *Krisztuslegendák*, — a legmélyebb emberszeretettel vannak áthatva. Legújabb alkotása az *Arnes ur kincse* című elbeszélés.

A Műcsarnok karácsonyi kiállítása. A Képzőművészeti Társulat téli látványai kapcsolatos karácsonyi képkiallítás is rendezet a városi Műcsarnokban jeles művészek kisebb alkotásai-ból. A karácsonyi kiállításból eddigleg igen sok kép kelet el s mutat az azokkal elvételtek, a kiállítást ma ismét több új alkotással gyarapított, amelyek különösen alkalmasak karácsonyi ajándéknak. A Társulat ez alkalommal újból figyelmezteti azokat a tagokat, akiknek sorsjegyeit kisebb nyerepmennyel húzták ki, hogy nyerepmennyeket, amelyekre a karácsonyi kiállítás műtárgyai szintén igen alkalmasak mielőbb értékesítsék, mert azok január 15-én, a látást és a karácsonyi kiállítás bezárultával értéket veszítik.

Képkiallítás. Faragó Géza műtermében (Nagy János-utca 2. szám) a köve kezű művészek ábrázoltak ki: *Barcza* L., *Berán* Halász és *Popper* szobrokat; *Bruk, Dioszenti, Faragó, Gergely, Krajna, Loschinger, Márk, Rovótvizky, Rubovits, Szentmiklósy* és gróf *Zichy* festőművészek pedig képeket.

A Magyar Könyvtár. Mikszáth Kálmán egyik legppompásabb elbeszélése, *A gavallérok*, ez a vidám szatíra a felvidéki gentry nyaralásának, most jelent meg a Magyar Könyvtárban, mint e kitűnő vállalat 401-dik és 402-ik füzetek. A Magyar Könyvtár e havi sorozatában van egy kitűnő angol regény is: *Wikkie Collins* „*A jóslat*” című munkája, egy misztikus háttérrel, izgalmas történet a XIX. század elejéről. Egy másik füzet, a 404-dik, *Belogh* Pálnak, a k'tűnő publicistának tollából való és „*A legnagyobb magyarrol*”, gróf *Széchenyi* Istvánról szól, akinek életét és egész működését alaposággal, s amellet a nagyközönségnek szánt könnyed előadásban tárgyalja.

A maharadszák hazájába. *Gervai* Dezső ilyen című könyven mondja el a vil-g körül tett utazásának friss benyomásait. A könyv élénk, színes és érdekes. Kiallítás és illusztrációi gyönyörűek. Ara díszes kötésben hat korona.

Nyitlter.

E rovatban közöltetve nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Ellenért

legszolidabb egyenruházati intézet

és polgári szabok

BLUM és TÁRSA
Kossuth Lajos-utca 14-16.

FRANÇOIS
„Transylvania“
S. E. O.

TORVÉNYSZÉK

§§ A fiumei olaszok vezére. A fiumei olasz pártnak, az úgynevezett autonómista pártnak dr. Kuschér Nándor a vezére. Kuschér sokáig bíró volt s a magyar állam kenyerét ette, mégis dühös elleneségünk és mindent elkövet, hogy a magyarság ne igen hódíthasson tért Fiumében. Minden alkalmat felhasznál, hogy a magyarság, a nemzeti zászló és a magyar nyelv ellen tüntessen. A fiumei magyar újság, a *Magyar Tengerpart* néhány év előtt négy cikkben erős kritika tárgyává tette Kuschér eljárását és mindennek emondta a magyarföldi nyugalmasított bíró, a fiumei képviselőtestület vezéralakját, csak becsületos embernek nem. Dr. Kuschér az első két cikkért elégtételt sem keresett s csupán akkor adott be sajtóportra a lap szerkesztője Hegyi Jenő és a cikkeket írója Albási Barabás Albert ellen. Ez időn a fiumei kaszinó kigolyózással fenyegette.

A Magyar Tengerpart az első támadó cikket abból az alkalomból írta, hogy a fiumei olaszok az osan tüntettek az otáni villamos vasut magyar feleirre ellen, mely összesen abból áll, hogy a fő vasút felett mellett ott volt ez a három befű: r. V. V. (Fiumei villamos vasut). A tüntetés értelmi szerzője dr. Kuschér volt. A második cikk abból az alkalomból íródott, hogy 1900 év farsangján a fiumei korzón néhány magyar embert megütdadtek, mert kabátuk gomblyukában nemzeti színű szallagot viseltek. Néhány magyar leány hajóját a nemzeti színű szallagot ki is tépték. Ez is Kuschér műve volt. A harmadik cikk a gróf Bathányi Tivadár képviselővé választása alkalmából jelent meg, midőn dr. Kuschér nagy csöcsélek élen megzavarta a gyűlés képviselő Fumóba való bevonulását és a midőn néhány magyar embert verésre vertek. A negyedik cikk dr. Kuschérnak ügyész korában viselt dolgaival foglalkozott s számos olyan dolgot emített föl, amelyeket olasz lapok Kuscherről írtak s a melyeket addig senki sem cáfolt meg. A negyedik cikk megjelenése után dr. Kuschér sajtóportra indított s a Kuria a vádlottak kérelmére a pécsi törvényszéket delegálta. A nagy érdeklődés mellett letolyt tárgyaláson az összes tanuk az valottak, hogy Kuschér és társai megmeitelyezik Fiume város lakosságát és ifjúságát, hogy Kuschér tolvon szidalmazza a magyarokat s rendes szavazására „örszón magyarok”. A pécsi törvényszék hazafisi indoklással felmentette mindkét vádlottat, mert bár a kellően erősebb kifejezéseket használták, de Magyarország jogos közérdekét védtek meg dr. Kuschérrel szemben. A pécsi ítélőábla helybenhagyta ez ítéletet s a Kuria ma *Oberschall* Adolf emlékeite alatt *Tarjay* János előadásában a semmisségi panaszok éru asításával szintén, hozzájárult a felmentő ítélethez.

§§ Képviselő és járásbírósg. Abaffy Ödön országgyűlési képviselő tavaly valami pörös ügye tárgyalásán összeszóalkozott a tárgyaló járásbíróval, dr. Pecz Istvánnal. A szóvitából lovagias ügy támadt, amelyet kardpárbajjal intéztek el. A párbaj tavaly október 27-én folyt le és Abaffy megszébesül lésevel végződött. Párbajvétség miatt kerültek a párbajozó felek a büntető-járásbírósg elé, amely mára tüzte ki az ügy tárgyalását. A járásbíró előtt azonban csak dr. Pecz István jelent meg, asit öt-napi államfoghazra ítélt a bíróság. Az elítelt járásbíró telebevezett az ítélet ellen. Abaffy ügyében újabb határnapot tűz ki a bíróság.

§§ A téli kabát miatt. R. Aladár hivatalnoknak soa kellemetenséget okozott a saját téli kabátja. A minap egy kerepes-uti kávéházban ült; időközben elitrogott a szivarja s ezért átment a szomszédos terabra, de téli kabátját otthagyta a kávéházban. Visszaöveit megáitá ő a egyik pincér s mert nem volt rajta télikabát, gyanusnak tetszett a jövevény és szemmel tartotta. Amikor távozott, természetesen fevette a télikabátját, de ekkor a gyanakvó pincér már náia termelt rászóit:

— Ne vigye el azt a kabátot, az másé. Maga kabát nélkül jött.

A meggyanúsított fiatalember erőlesen tiltakozott a pincér eljárása ellen, de ezzel csak azt érte el, hogy a pincér is magasabb hangon felelt s az egész kávéház megzduda, miről van szó. A fiatalember nagy nehezen igazolta, hogy a kabát az övé, a pincér is beajta tévedését, csak hogy a jelenetek annyit nézöje volt, hogy a fiatalember inditva érezte magát a jelenetben. A kávéházi boranyrak ma volt folytatása a büntető járásbírósgnál. A bepanaszolt pincér becsánatot kért a fiatalembertől, aki megböcsátott neki, s a bíró megszüntette az eljárást.

§§ Hamis céghasználat. Egy Meidinger és Társa nevű budapesti cég, mely fizetésképtelen ke-

roskedő Kégyzetetésével logalkozik, különféle lapokban közzétett hirdetésével kauációs alkalmazottakat keres, csödlök rendezésére vállalkozik és egyéb ijtéle műveletekre kínálkozik s e hirdetésekben letebb megjelölt tulajdonképpen cégének megnevezése nélkül magát „Magyar Kereskedelmi Társaság” cégnek nevezi. E nyílvánvaló szándékoságu és törvénybeütközö elhárás miatt a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság feljelentést tett az illetékes hatóságoknál a fentnevezett cég ellen, minek folytán az elsőloku iparhatóság a céget valótlan céghasználat miatt máris elítélte 200 korona pénzbüntetésre, esetleg 10 napi elzárásra.

§§ Önévédelemből. Egy táncmulatságból együtt mentek hazulra Geiger Adolf és Kecses János tekinélyes dunakeszi polgárok. Utközben szóváltás támadt köztük és miután az ital is tüzele őket, a szóharcot csakhamar kölcsönös tetlegesség követte. Mindketten bieskát rántottak s alaposan összeszurkálták egymást. Geiger sérülése 8 napon belül, Kecses pedig 20 napon túl gyógyultak. Miután az éjféli párbajnak szemtanúi nem voltak, a két megszurkált ember vallomási alapján a pestvidéki ügyészség csak Geiger ellen tartotta fenn a súlyos testi sérítés büntetésének vádját. A pestvidéki törvényszék azonban itj. *Dombóváry* Géza védőindítványához képest nem fogadta el az eskü alatt kihallgatott sértettnek vallomását, hanem kimondotta, hogy ha a vad és védelem mellett egyenlő erősségű érvek küzdenek, a vádbeli állítások nem valószínűsíthetők inkább, mint a védelemé s így ez utóbbi fogadandó el valónak. Ez aapon Geiger Adófit a bíróság jogos védelem címen felmentette. Az ügyész felebbezett.

TAVIRATOK

A német kereskedelmi szerződés.

Berlin, december 23. A kereskedelmi szerződés tárgyalások részleteit a hivatalos titok pecsétje alá helyezték. Hivatalos körökben semmi felvilágosítást sem adhatnak arról, hogy micsoda javaslatokkal állottak elő a kormányok képviselői, de abból, amit közöltek, biztosan következtethető, hogy a tárgyalások aránylag rövid idő alatt eredményre fognak vezetni. A delegátók, akik ma délután a karcsonyi ünnepekre Bécsbe, illetőleg Budapestre utaztak, azzal a tudattal hagyták el Berlínt, hogy többé nincs kiegyezhetetlen ellérs.

A békeszerető Amerika.

New-York, december 23. (Reuter.) Root hadügyminiszter tegnap a New-Englar Society lakomáján beszédet tartott, amelyben kifejtette a közhatalmban költött nemzetközi választott bírósági szerződések előleit.

Az Egyesült-Államok csak úgy keveredhetnek háborúba — ugymond — ha ragaszkodnak a Monroe-elmélethez. Ugy keletkezhetnék háború, ha az idegen hatalmaknak az amerikai köztársaságokkal szemben szerzett jogai ellenkéznek a Monroe-elmélettel. Az Egyesült-Államok egyáltalában nem kívánják, hogy a dél-amerikai és közép-amerikai köztársaságok kivonják magukat nemzetközi kötelezettségeik alól, sőt azt kívánják, hogy ez államok igazságosan járjanak el és nem vitatják az európai hatalmak aua jogát, hogy e köztársaságokkal szemben fennálló igényeiket erőszakkal ki ne vithassák. Az Egyesült-Államok békejével és biztonságával azonban meg nem egyeztethető, ha e kiterőszakolás területfoglalásra vezet. Ha azonban az Egyesült-Államok ezt az elméletet fenntartják, kötelesek a hatalmaknak kijelenteni, hogy ha valamely európai hatalommal szemben elkövetett igazságtalanság másképp meg nem szüntethető, mint területfoglalással, akkor maguk az Egyesült-Államok gondoskodnak arról, hogy az megszüntethető legyen.

A marokkói idegenüldözés.

Páris, december 23. A Malin külön tudósítója jelentí Tangerből: A marokkói szultán nem akarta fogadni *Amys* francia hadnagyot, kit a francia fezi katonai küldöttség megerősítésére küldtek ki két altiszttel. A tangeri francia követ tudtára juttatta a marokkói kormánynak, hogy a francia kormány határozata következtében fezi utazását egyelőre elhalasztja. A követ megbizta a francia alkonzul, hogy utazzék el a Fezben lakó francia állampolgárokkal Fezből. Mindez válságot jelent, amelynek megoldására hidegvérű és határozott pillitika kell. A marokkói ügyekre való tekintettel Clemenceau radikális párti szenátor az *Aurore*-ban aggodalmának ama szavakkal ad kifejezést, hogy még mindig nem végeztünk a kalandos politikával.

Tanger, december 23. Egy hírnök Alkazárból azt a hirt hozta, hogy a várost szomszéd törzsek vették körül. Követelik a francia konzul és egy angol altatvaló kiadatását és követelések megtagadása esetére a város elpusztításával fenyegetőznek. Egy lovas kormánycsapat elhagyta Tangert, de nem tudni, hogy Alkazárba küldték-e őket, vagy pedig Tanger körül portyáznak. Kaszablankából az a hír érkezik, hogy Marokko nyugati partján, a várostól másfél kilométernyire teljesen felperzelték egy angol altatvaló majorját.

A görög kormány bukása.

Athén, december 23. A kormányt a kamara mai ülésén 12 szavazattöbbséggel lezavazták, és hólnap vagy benyujtja lemondását, vagy felozlatja a kamarát.

Bizalom a francia kormánynak.

Páris, december 23. A kamara délutáni ülése nagyon látogatott. Élénk mozgolódás van. Montebello gróf képviselő *Pasquier* örnagynak állásában történt meghagyása miatt interpellált, aki 250 tiszteletjelentet föl.

Montebello gróf kifejté, hogy *Pasquier* denunciaciói egészen az Elysée palotáig terjedtek. Azt kívánja, hogy a kamara vessen véget az árulóhadnaks. *Berleaux* hadügyminiszter azt válaszolta, hogy *Pasquier* állását, mint feleslegest beszüntették. *Pasquier* március 1-én megváltik hivatalától. Az egész köztársasági párt elélti a denunciacióit. A miniszter hangsúlyozza, hogy denunciaciók egyáltalában nem gyakorolja azt a befolyást az előléptetési viszonyokra, melyet annak tulajdonitának. *Renault Moliers* közbeküldtje egy ezredes nevével. Egy socialista képviselő azt kiáltja: *Es az ezredes gazember!* Heres tiltakozás a jobboldalon és a centrumban. Nagy-zajongás keletkezik, minek következtében az elnök az ülést kénytelen felfüggeszteni. Az ülés újból való megnyitása után *Berleaux* hadügyminiszter feltételeül szükségesnek mondja, hogy a politikát tartsák távol a hadseregtől és kijelenti, hogy gondoskodni fog a hadseregben a fegyelemről és a türelemről. (Tetszés)

Desehanel elítéli a denunciaciót és kijelenti, hogy a kamara dolga lesz eldönteni, vajjon azt helyesli vagy rosszallja-e De az nem járja, hogy a denunciaciót elítéljék, a denunciaciókat pedig megvédelmazzék. A kormány maga korrupciót üz és a denunciacióra jutalmakat tűznek ki. *Combes* miniszterelnök tiltakozik e támadások ellen. *Berleaux* hadügyminiszter azt válaszolja, hogy a tudakozódó lapok már a mostani kormány hivatalbalépése előtt is alkalmazásban voltak. A hadügyminiszternek teljes akciószabadsága van. (Tetszés.)

Combes miniszterelnök szintén kijelenti, hogy a tudakozódó lapok rendszere az előbbi kormánytól származik. Most utóljára beszélt arról a dolegről és soha többé nem fog rá visszatérni. *Brisson* elnök erre közli, hogy három napirendet nyujtottak be. *Gouzy* napirendje bizalmi szavazatot indítványoz a kormány részére. A másik kettő az egyszerű napirendreterést javasolja. Az utóbbiakat a miniszterelnök és a hadügyminiszter ellenzi és a kamara 290 szavazattal 274 szavazat ellenében elveti. *Gouzy* napirendje azt mondja: A kamara helyesli a kormány nyilatkozatait. Klotz a következő pótlást indítványozza: „és megerősíti az október 28-iki határozatot, mely a denunciaciót elítéli.” E napirend első részét 293 szavazattal 259 szavazat ellenében, a második részét 490 szavazattal 23 ellenében elfogadták. Ezután az egész napirendet 323 szavazattal 256 szavazat ellenében elfogadták.

Közigazdasági táviratok.

Bécs, december 23. Eladatott buza tiszta vidéki 10.70—11.15 K., bánsági 10.40—10.85 K., mosoni 10.40—10.85 K. Rozs: tót felvidéki 8.15—8.30 K., pestmegeyi 8.15—8.80 K. Tengeri 8.20—8.35 K. La Plata 7.95—8.10 K. Zab: magyar 7.30—7.80 K., válogatott 8.15 K.

Páris, december 23. Osztr. magy. Államvasut — Uj török konzoi 87.87 Egyiptomi járadék 105.40 Osztr. Landerbank — Párisi bank 125.8 4/0 francia jár. 87.45 Magyar aranyárj. 102.35 Dél vasut — Osztr. aranyárj. 101.2 Török sorsjegj 128.50 4/0 olasz járadék 105.30 Ottoman bank 501. — Osztr. 10/100 elintézet 12.25 Dohányrészevény 350. — Magyar jelzálogbank 661 —

REGÉNY

Detektiv-kisasszony.

Irla: OLD SLEUTH.

(16)

Mikor detektiv-kisasszony a megjelölt uton el akart indulni, meghallotta, hogy a kocsis halkan a következőket mondotta az egyik férfinak:

— Hallod, mondd valamit! Ez a hölgy jól megtanított keztyűbe fűtyülni! Így hát azt követelem, hogy semmi baja ne történjék! Te visszahozod ide, hallod, hogy aztán odavihessem, ahol becsúszott. Ha másként cselekszel, akkor velem gyűl meg a bajod!

Goélet Kaetet egy nagy ház elé vezették. Masszív kapu előtt állott meg, amikor hirtelen valami férfi lépett a háta mögé és egy kendővel borította le a fejét.

Kaete nem ellenkezett.

A férfiak nem akarták, hogy lásson; Kaete pedig nem sikkított és úgy viselkedett, mintha ezek a különös dolgok egy cseppet sem nyugtalanítanák.

Az egyik férfi, ki a kendőt fejére borította, azt sugta fülébe:

— Ne féljen!

— Nem félek én, önök sokkal okosabb emberek örködnek felettem.

Bevestették a házba, egy másik lépcsőn felhaladt, és nemsokára egy igen díszesen burtozott szobába értek. A szoba berendezését ugyan eddig nem látta, mivel arca le volt takarva, de a szőnyeg puhasága után ítélte meg a berendezést is.

Egy pár perc telt el így. Mikor észrevette, hogy egyedül maradt a szobában, lehuzta fejeéről a kendőt. És csakugyan úgy volt, amint sejtette. Igen elegáns, nagy pompával berendezett szobában volt.

A gáziámpa lámpája le volt sűrítve, de a félhomályban is meg lehetett látni a szoba minden egyes butorát. Ismét tíz perc múlt el — aztán kinyitott egy ajtó és egy álarcos úr jelent meg a szobában.

Detektiv-kisasszony nem szólt egy szót sem, hanem várta, hogy az álarcos férfi megszólaljon.

Egy idő múlva az álarcos férfi kezdte:

— Asszonyom, azt hiszem csodálkozik egy kissé a mi eseményünkön.

— Egyáltalában nem — hangzott a hidegvérű felelet.

— Valóban? Egyáltalán nem csodálkozik?

— Már mondtam, hogy nem.

— Nem is nyugtalan?

— A legkevésbé sem.

— Ön bátor nő.

— Az voltam mindég.

— Ön most hatalmában van.

— Valóban?

— Igen.

— Nos, nem értem, hogy ez miért volna baj reám néve. Amint látom, ön itt a legnagyobb fényűzéssel van berendezve, és így azt hiszem azért hozott ide, mert örömet akart nekem szerezni.

A férfi csodálkozva kiáltott fel, cunyi hidegvérűségére nem számított.

— Nem ebből a célból hoztam ide, azt elviheti.

— Valóban nem? Komolyan mondja? Akkor nagyon udvariatlan.

— Néhány kérdést szeretnék önhöz intézni.

— Kérem, kérdezzen.

— Ugy-e ön az a francia szobaleány, ki egy Cameron nevű hölgynek lakik?

— Ahhoz önnek semmi köze.

— De én tudom, hogy így van.

— Hát akkor miért kérdezi tőlem?

— Mert rendszeresen akarok eljárni a dolgozóiban, más okom nincs.

— Mindaz, amit ma este cselekszik, nem látszik nagyon rendszeresnek.

— Milyen szempont vezérelte önt akkor, mikor angolul egy szót sem értő francia szobaleánynak

szegődött Mrs. Cameronhoz, holott ön nagyon okos, és éppen olyan jól beszél angolul, mint bármely született amerikai?

— Ehhez semmi köze önnek.

— Asszonyom, feleletei nem nagyon udvariasak — vélte a férfi gúnyosan.

— Nem tudom, hogy miért vár ön tőlem udvariaságot.

— Hagyjuk a komédiát asszonyom, és végezzük gyorsan üzleti ügyeinket.

— A komédiát ön kezdte, kérem csak rendelkezék, hogy mi történjen tovább.

— Ön nem távozhatsz többet ebből a házból!

— Mit nem mond? Hiszen ez úgy hangzik, mint valami tragédia!

— Mindjárt más hangon fog beszélni, egész nyugodt lehet.

— Elhiszem, hiszen már ott is targikis hangon beszél.

— Egszöval asszonyom, én átlátok az ön játékán!

— Valóban?

— Igen! És most szeretném tudni, hogy milyen szándéka van!

— Azt hiszem, hogy már azt is tudja.

— Ki bérelte önt fel?

— Miért béreltek volna fel?

— Hogy Mrs. Cameron kiküldelje.

— Ehhez semmi köze.

— Ön nemsokára másképpen fog majd viselkedni.

— Ha ön úgy átlát a szitán, akkor miért intézi ezeket a kérdéseket hozzám?

— Azért, mert választ akarom hallani. És választ okvetlenül kell kapnom, még abban az esetben is, ha torkát kellene átmetszenem, hogy megszólaljon.

— Fenyegetődzik?

— Igen, fenyegetődzöm! Valaki fizet önnek azért, hogy Mrs. Cameron kiküldelje.

— Ez nem igaz.

— De igaz.

— Én csak azt mondhatom, hogy nem igaz.

— Hiába akar elámitani, minden fáradsága hiábavaló.

— Ön maga-magát csalja meg. Én más után kémkedek.

— Hogy hívják az illetőt?

— Mr. Cameronnak.

TIZENÖTÖDIK FEJEZET.

A legyőzött álarcos.

Az álarcos férfi visszahátrált, mintha hirtelen valami borzalmasat hallott volna.

— Nagy ég! kiáltotta, vajjon mit akar meg tudni ez az asszony.

— Semmit sem, csak szeszélyből teszem.

— Szeszély, de micsoda szeszély?

— Amit tesztek, csak azért teszem, hogy önnek néhány kérdésekre felelhessek. Am amint látom, önnek viszont nem nagyon tetszett az én első feleletem.

— Vigyázzon, mindjárt elesőbban fogja adni.

— Nem törődöm semmivel.

— Azt hiszem, az lesz a legjobb, ha önt egy időre bezáratom.

— Én nem tenném ezt, az ön helyében.

— Hát miért kémkedik Mr. Cameron körül?

— Az, az én dolgom.

— Mondhatom önnek, hogy Mr. Cameron igen jó barátom, akinek minden ügye nagyon érdekel.

— Helyes! Elhiszem, hogy ön nagyon érdekli Mr. Cameron iránt, de hát tegye le az álarcát, hogy ezt a kérdést is tisztán láthassuk.

— Melyik kérdést?

— Nos, ami az ön érdeklődését illeti!

— Hát tud valamit Mr. Cameronról?

— Azt hiszi, azért figyelem meg oly soká, hogy most egy álarc elbolondíthat?

— Mit jelentsem ez a beszéd?

— Azt akarom mondani uram, hogy én most csak nyugodtan le az álarcát. Beszéljünk egymással nyugodtan, szemtől-szembe, azt hiszem az még is jobb lesz önre nézve!

(Folytatjuk.)

KÖZGAZDASÁG

A magyar címer. Sokszor történt már meg, hogy osztrák gyárosok a magyar címer és korona jegyének bitorlásával szállították hozzánk áruikat. Felmerült az a kérdés, hogy a magyar koronának a magyar címerrel együttesen, vagy külön-külön iparcikkeken ékítmény gyanánt való használatát mely esetekben engedhetők meg? A miniszterelnök most úgy intézkedett: A magyar állam címerének használatát az 1883. évi XVIII. t. c. kormányhatósági engedélyhez köti. A törvény rendelkezése azonban, mint az idézett törvény végrehajtása tárgyában kiadott belügyminiszteri rendelet magyarázza, csak olyan címer használatát tiltja, amelynek ez az azt alkalmazó alanyunk személyével vagy cégével összeköttetésben áll s az egyén vagy cég minőségének jelzésére szolgál. Ha ellenben valaki csak a címet magát készíti vagy elárúsítja, vagy pedig ha a címer puszta ékítmény valamely iparcikken, minden vonatkozás nélkül az előállító vagy elárúsító személyére vagy cégére: ez nem tekintendő az 1883. évi XVIII. törvények szerint minősülő címerhasználatnak s az ily címer használatát az idézett törvény szempontjából korlátozás alá nem esik. Tekintettel azonban arra, hogy az ország címerének vagy koronájának ékítményszerű használatát az illető iparcikk magyar származására utal s így a vásárlóközönség esetleges félrevezetésére alkalmas, e jelzésnek nem magyar származású árukon való használatát az 1884. évi XVII. törvényekben foglalt ipartörvény 58. §-a értelmében megengedve nincs.

A Bácsmezei Agrártakarékpénztár Részvénytársaság alakul közgyűlését folyó hó 20-án tartotta meg Zomborban. Az új intézetet a Magyar Agrár- és Járadekbank Részvénytársaság, a Szabadkai Közgazdasági Bank Részvénytársaság és megyei no abilitások alapították 500,000 korona részvénytökével. A igazgatóság tagjai: *Barta Arnold* (elnök) a Magyar Agrár- és Járadekbank vezérigazgatója; *dr. Reck Gyula*, a Magyar Jeizslog-III elbank igazgatója; *Fabri Samu*, a Magyar Agrár- és Járadekbank igazgatója; *Galambos Sándor*, a Bácsmezei Gazdasági Szövetség igazgatója; *Heincz Albert*, a Ferenc-szatonna társulat igazgatója; *Koczkar Vsigmond*, kir. közjegyző, kir. tanácsos; *Latynovich P. I.* (elnök) Bács-Bodrogmegei főispánja; *Latynovich Géza* országgyűlési képviselő; *Lányi Mor.* a Közgazdasági Bank vezérigazgatója; *Wolnar Károly* országgyűlési képviselő; *Pertich Mihály*, a Koz gazdasági Bank elnöke; *Radovanovich György* országgyűlési képviselő; *dr. Schober Béla*, a Magyar Agrár- és Járadekbank igazgatója; *Tárcsny Dezso* főszolgabíró és *Várossy Károly*, a Bácsmezei gazdasági egylet megbízója.

Déli vasút. A budapest-pragerhofi vonalon közlekedő 207. és 208. sz. éjszai személyvonatok 1905. évi január hó 1-től kezdve Lele megállóhelyen a személy-, podgyász- és postaiorgalom közvetítése céljából meg fognak állni. A Budapestről induló 207. sz. személyvonat éjjel 2 óra 02 perckor, a Pragerhofból induló 208. sz. személyvonat pedig éjjel 2 óra 30 perckor érkezik Lelére.

Kőbányai sertésvásár. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) 106—108 fillér. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felül) sulyban) 112—113 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 110—111 fillér. Könnyű (páronként 250 kilogramm) 109—110 fillér. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kg. felül sulyban) 109—110 fillér. Közép (páronként 240—260 kilogramm sulyban) 108—109 fillér. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) 106—107 fillér. — Sertésdészt: 1904. évi december hó 21. napján volt készlet 30536 drb. 1904. december hó 22. napján felhajtott 665 drb. 1904. december hó 23. napján elszállított 850 drb. 1904. december hó 23. napjára maradt készletben 30851 darab. — A hizott sertésdészt irányszata: változatlan.

Budapesti szarumarhavász. Felhajtott 229 drb. 616 borjú, 86 drb. leölt borjú, 9 drb. növényekmarha. Ajegyzések: Elsőrendű 616 borjúkért 84—86 fillér, kiv. 100 fillér, középminőségű 616 borjúkért 74—82 fillér, leölt borjúkért 100—104 fillér. Az irányszat élénk volt, az árak 2—4 fillérel emelkedtek.

Aru- és értéktőzsde.

— December 23. —

A budapesti gabonátőzsde.

Mérsékelt kínálat és korlátozott kereslet mellett közüzében csendes az irányszat; elkelt 6000 q változatlan áron. — Rozs nem változott, 20 64.

SZÍNHÁZAK.

Szombat, 1904. december 24-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Nincs előadás.

Heti műsor:

Vasárnap: d. u. A vasyáros, este: Vm lányok.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Nincs előadás.

Heti műsor:

Vasárnap: Tosca.

NÉPSZÍNHÁZ.

Nincs előadás.

Heti műsor:

Vasárnap d. u.: A piros bugyellár, este: Rátartoz királykisasszony.

VÁRSZÍNHÁZ.

Nincs előadás.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

Nincs előadás.

VIGSZÍNHÁZ.

Nincs előadás.

Heti műsor:

Vasárnap d. u. Diákélet, Vasárnap este: Szénészek.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Nincs előadás.

Heti műsor:

Vasárnap d. u.: A drótoslót, este: Huszárvér.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

János vitéz.

Dallások 3 órára. Don. Petőfi költő elbeszéléséből: Bakonyi Károly. Zsuzsáné Helmi Jenő verseire szerz.: Kucsh Pongrácz dr.

Személyek:

Kukoricza János Farkas
Liska Medgyaszay
A posztor mostoha Cs. ut.
Szárazmester Vecsey
Béga Ferenczy
A francia király Németh
A királykisasszony Bárány

Kedzete 3 órakor.

Heti műsor:

Égész héten: János vitéz.

Magyarnak Pecs! Nemeinek BECS!

10 évi jótállással!

A legjobb és legmegbízhatóbb járásu órák egyedül
SCHÖNWALD IMRE
órásmeister és ékszerésznel PÉCS Király-(Pö)-utca

Nagyon csinos kivitelű, megbízható járásu remontoír óra erős kristály üveggel — — — kor. 6. —
Urvanaz duplatokban — — — kor. 7.60

Elszakíthatatlan kék munkásöltönyök
Szédő, boncköpenyek és fűző-kabátok kaphatók
Gutmann J. és Társánál, VII., Kerepesi-ut 16
Minták kicserélésre ingyen és bérmentve.

Gyenge férfiak és nőknek.

Dr. Wrun Peruin-pora

Dr. Wrun-féle „Peruin-por” a gyenge degeknek és szervezeteinek új életet és új fiataloságot kölcsönöz. Dr. Wrun „Peruin-pora” számtalan hazaszeretőt tett boldoggá, ugy elgyógyított férfiaknak mint magának nőknek egyaránt jó. Figyelem a címre!

Dr. WRUN Peruin-por ára dobozonként 3 korona 60 fill.

Férfaktár:
Török József gyógyszerháza
Budapest, Király-u. 12, Andrássy-ut 26.

Legszobbb Legjobb Legolcsobb PAP, PAP, PAP

1 szoborjű asztal 8 db	10.00	1 szoborjű asztal 8 db	10.00
1 szoborjű máltracsal	1.80	1 szoborjű máltracsal	1.80
1 nagy paplan	2.80	1 nagy paplan	2.80
1 kőszőrnő paplan	3.40	1 kőszőrnő paplan	3.40
1 szőnyeg	4.80	1 szőnyeg	4.80
1 szőnyeg asztal paplan	8.50	1 szőnyeg asztal paplan	8.50
1 fodros szőnyeg asztal paplan	13.50	1 fodros szőnyeg asztal paplan	13.50
1 jó vázson paplan lepedő	3.50	1 jó vázson paplan lepedő	3.50
1 ággy	1.80	1 ággy	1.80
1 kanell ággytakaró poltré	2.50	1 kanell ággytakaró poltré	2.50
1 gyapja	5.50	1 gyapja	5.50
1 jó löpököré	4.00	1 jó löpököré	4.00
1 téli pokróc	4.00	1 téli pokróc	4.00
1 szep fali szőnyeg	7.50	1 szep fali szőnyeg	7.50

GICHNER JÁNOS paplan, matrác, és kárpitozatra gyáros, szőnyeg, függöny, vasháló stb. nagy raktára
Budapest, VII., Erzsébet-körút 20. szám.
Árjegyzéket kívánunk ingyen és bérmentve küldeni. Vidéki megrendelések postaköltségekkel, nem tartozó árak kifizetésével, VETZ a néma visszajáróval.

A 23762. sz. magyar szabadalom részére 1901. október 8-ól
Eljárás és szövőszék kötött szőnyegeknél mechanikai uton való előállítására.
Vevők vagy engedélyesek keresetnek. Szíves ajánlatokat „W. A. 8020” jelleg alatt továbbít
RUDOLF MOSSE, Wien, I., Seilerstätte 2

FÉRFI és NŐI
nemis betegségek,
főleggyógyászati alapon gyógykezelésre legjobban alkalmas
Dr. KAJDACS
v. os. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.
Rendel: 9-4-ig, este 7-8-ig.
Budapest, IV., Kigyló-u. 5. (Klotild-pal. I. om.)
Levél útján is biztos gyógyszer.

Fangó Iszap Gyógyító-Intézet R.-T.
Mérleg-számla 1902. évre.
Vagyon: Be nem fizetett részvénytőke 26.478.63. Fangó concessio számla 87.000. Berendezések értéke 50.542.09. Lettári tárgyak értéke 18.166.86. Adósk 1280.55. Meglakulási költségek számla 7011.26. Váltószámla 9500. Nyereség veszteség számla 61.758.33. Végösszeg 281.837.72. — **Teher:** Részvénytőke 200.000. Hitelezők 61.837.72. Végösszeg 261.837.72. — **Nyereség és veszteség számla. Tartozik:** Házber számla 3200. Kézi számla 320. Fangó iszap számla 1954.14. Hirdetési költség számla 8.16. Mosodai költség számla 1309.19. Áll. költség számla 5516.43. Adó, illeték számla 3295.88. Alkalmazottak fizetési számla 2353.04. Fűtés világítási számla 1893.44. Leírások számlája 11.534.28. **Összesen 31.682.59. — Követel:** Gyógyintézet bevételi számla 5914.40. Leírások számlája 14.159.50. Visszaváltott váltók 3509. Mérleg számla 8108.69. **Összesen 31.682.59.** Budapest, 1903. július hó 15-én. Az igazgatóság. — Átvizsgáltatott s helyesnek találta. A felügyelő-bizottság.

Mérleg-számla 1903. évre.
Vagyon: Pénztári egyenleg számla 79.98. Be nem fizetett részvénytőke 26.478.63. Fangó concessio számla 82.000. Berendezések értéke 48.45.81. Lett ri tárgyak értéke 17.240.46. Adósk 411.50. Meglakulási költség számla 3900.63. Váltószámla 9600. Nyereség és veszteség számla 79.809.26. Végösszeg 267.601.47. — **Teher:** Részvénytőke számla 200.000. Hitelezők 67.61.27. Végösszeg 267.61.27. **Nyereség v. veszteség számla. Tartozik:** Házber számla 640. Vidéki számla 162.86. Hirdetési költség számla 358. Áll. költség számla 2545. Adó illetékek számla 825. Alkalmazottak fizetési számla 6.43.40. Fűtési, világítási számla 2332.35. Mosodai költség számla 2008.34. Fangó iszap számla 259.21. Leírások számla 12.348.31. — **Követel:** Gyógyintézet bevételi számla 17.769.64. Mérleg számla 18.050.93. Végösszeg 35.820.47. Budapest, 1904. december hó 15-én. Az igazgatóság. — Átvizsgáltatott s helyesnek találta. A felügyelő-bizottság.

Mérleg-számla 1904. évre.
Vagyon: Be nem fizetett részvénytőke 14.938.45. Fangó concessio számla 77.000. Berendezési érték 46.400.53. Lettári tárgyak 16.414.09. Adósk 431.26. Nyereség veszteség számla 125.103.42. — **Teher:** Részvénytőke 200.000. Hitelezők 80.196.75. — **Nyereség veszteség számla. Tartozik:** Házber 11.444. Hirdetési költség számla 2851.91. Áll. költség számla 12.676.21. Mosodai költség számla 1188. Fangó iszap 1808.64. Kéz. Hitelezők 282.49. — **Követel:** Gyógyintézet bevételi számla 16.330.36. Mérleg számla 45.294.16. Végösszeg 616.24.52. Budapest, 1904. decz 15-én. Az igazgatóság. — Átvizsgáltatott s helyesnek találta. A felügyelő bizottság.

Hirdetések felvételnek a lap kiadóhivatalában.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett gazdag tapasztalatai alapján, melyeket a kórház megszervezi és bujakkoros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI
specialista nemis bajokban emeritált kórházi orvos
gyökereken és rövid idő alatt gyógyít a rendes foglalkozás megzavarása nélkül mindennemű
titkos betegségét
(hugyvesfolyást, sebeket, syphillist és énfertőzéstől támadt idegbajokat).
Meglepi az eredmény **FÉRFIUI GYENGESEGNEL (IMPOTENTIA)** még öregebb egyéneknél is.
Biztos siker folytán honorárium utólag is fizethető.
— Loveltér díjtalanul válassz: kívántra gyógyszernek. —
Rendelés délelőtt 9-3-ig, este 6-8-ig.
Budapest, Erzsébet-körút 12. szám.
Félemelet: bejárat a lépcsőnél. — KÜLÖN váróterem.

FŐVÁROSI ORFEUM
VI., Nagymező-utca 17.
WALDMANN IMRE igazgató
Ma szombaton, karácsony előest-jén
nincs előadás.
Holnap és holnapután a két ünnepen:
két-két nagy ünnepi diszelőadás.

KALAPKIRÁLY ismét megnyit. IV., Eskü-ut 6. (Klotild palota).

Változtatlan **JOD-VAS**
LABDACSÁI BIANCARD
és **SZORPJE**
SÁP-KÖR' ANGOL-KÖR' HALVÁNYSÁG GÖRVELY-KÖR' VÉRSEZEGÉNYESÉG ellen.
BLANCARD, 40, Rue Bonaparte, Paris.

A divatos műhímzéshez
nékülöníthatóan a legjobb szerkesztési körhöz eredeti **WHEELER** és **WILSON** 9-es varrógép, melyen a től-és gobelinhímzésekkel kívül a legzesebb attört és aszúr-munkák végezhetők. Varrása a legzesebb és legjobb járása a legkönnyebb és leggyorsabb. Répírólet minden nagyobb vidéki városban. Alul minden, kérem hozam fordítani.
HERBSTER KÁROLY Budapest, VII. ker., Károly-körút 9. sz.
A Wheeler és Wilson Mfg. & Co. New-York és. és kir. udvari szállító nagykereskedő, vezérigazgatója. Állandó nagy rakás harsánykő-gépekben, valamint kőbányák és fűrés gépekben.
Képes nagy árjegyzékem kívántra ingyen és bérmentve.

CÉLSZERŰ AJÁNDÉK-TÁRGYAK 1-25 KORONAIG.

TEKINTETTEL A JELENLEGI VISZONYOKRA, OLCSÓ ÁRBAN AJÁNL
CÉLSZERŰ AJÁNDÉK-TÁRGYAKAT
URI-NŐIDIVAT ÉS FEHÉRNEMŰEKBE
1 KORONÁTÓL 25 KORONAIG
LUSTIG EDE KEREPESI-UT 2.

MINDEN CIKKEN AZ ÁR A KIRAKATBAN LÁTHATÓ TULKÖVETÉLÉS KIZÁRVA.

A 106.6. sz. magyar szabadalom részére 1897. aug. 30.-ról.
„Kéjtások pénzdarábok által működ-
telett folyadék- és gázmérőkön“.
 Vevők vagy engedményesek kerestetnek.
 Szíves ajánlatokat W. I. 7978. jelleg alatt továbbít
RUDOLF MOSSE, Wien, 1. Seilerstraße 2.

A 20,931 sz. magyar szabad. részére 1900. szept. 18.-ról
„Bélyegzőgép“
 Vevők vagy engedményesek kerestetnek. Szíves
 ajánlatokat W. M. 8662 jelleg alatt továbbít
RUDOLF MOSSE, Wien, 1. Seilerstraße 2. sz

Megkezdődött karácsonyi nagyvásár
 az olcsó bevásárlási forrásnál.
 1. szellő blouz díszszel 1 ft 15 kr. 1. gummi öv színes
 vagy fekete 18 kr. 1. hajtott szatnyabőr öv színes v.
 fekete 23 kr. 1. szelvény 2 oth schal jódan színes
 25 kr. 1. divat cloth kőstény 40 kr. 1. selvem meli ing
 fehér vagy színes 1.68. 1. el tuczat gallér minden alak-
 ban 80 kr. el tuczat kézeli színes vagy fe-ér 1.20.
 1. pár bokavédő drapp, szürke vagy fekete 75 kr. 1. el
 tuczat fegyver kőstény 1.63. 1. el tuczat szita-
 vászon kendő színes szélől 1.25. 1. kávé garnitúra
 6 szálavával 99 kr. Vidékre utazóknak küld
WALTER A. és Társa, Budapest, 10. szel-körút 30. sz.

Gsödtömegejeladás.

A vagyonbukott Spitzer Ferencz női- és uri divatáru
 kereskedő csödtömegehez tartozó áruk valamint üzleti
 felszerelése; verseny-ajánlat után értékesítettnek. —
 Bővebb értesítéssel szolgál Szmik Lajos ügyvéd tömeg
 gondnok (Budapest, II. ker., Fő-utca 8. sz.), kinél a
 csödtömege, kívánatra pedig a IX. Üllői-út 69. sz. a.
 levő üzleti helyiségben az áruk és az üzleti felszerelés
 is megtekinthetők. Ajánlatok bánatpénz letétele mellett
 1905. j. nuár hó 7-ik napjának délutáni 5 órájáig adan-
 dók be a töm gondnoknál.

SZIGETILAJOS UFODAI
Héjj Imre és Stiasny János
 szelgyártók, nveresek és börszűzők
Budapest, VIII., Múzeum-körút 10.
 A legnagyobb tisztított nyergesekből, löszerezés-
 ból, indennem lovas- és utazási-csizmekből minden
 kesz lemenyünk elegáns és tartós kivitelű. Ugy löszerezési
 mint börszűzőkben, s általában bármiféle utazási-csizmekben
 a legfinomabb és a legjobb kapható, még pedig egy szerényebb
 mint a legényesebb igényeket is kielégítő. — Tartalékos
 tiszták: nyergesekről különösen adhatunk. —
 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

MEGHIVÁS.

A „Budapesti Hiteltörzsművelési Szövetkezet“
 tagjait a: 1905. január hó 8-án (vasárnap) d. e. 11 órákor
 az intézet helyiségeiben (IV., Szervita-tér 1.) meg tartandó
rendkívüli közgyűlésre
 ezennel meghívjuk.
T á r g y:
 1. Egy igazgatósági és két felügyelő-bizottsági tag
 megválasztás.
 2. Esetleges indítványok.
Az igazgatóság.

Férfiak öröme!
AZ AMERIKAI
LYDOL-
TABLETTÁR. * *
 Férfigyengeség (IMPOTENTIA)
 ellen biztos hatású
 Gyógyszer ára 6 kor.
 Széküledés titkárítás
 mellett.
RADITZ J.
 Gyógyszertár a FEHER
 KERESZTHEZ
BUDAPEST,
IV., Fővám-tér 6.
 A Központi vásároszarnoknál
 szemben.

Lázbán
 vannak a vidéki hölgyek, mióta megtudták azt a titkot, hogy a
 főváros urinők csokis híres és száraz. nappal is használható
Diana-crém
Diana-zsappan
Diana-hölgypor
 szépség szerkeket használják és így nem csoda, ha arcuk és
 kezük oly finom, puha, göngyöl, sima és teljesen tiszta, aminél
 a vidéki hölgyeknél ritkán lehet tapasztalni.
 A nagy laz oka onnan is ered, hogy megtudták, miszerint
 a Diana-zsappanok nemcsak csö-
 b-
 bö-
 ápoló
 anyagok is van. Nagyon természetes, hogy ezeket megtudja
 az egész országban éppen úgy, mint a fővárosban tömegesen
 adunk a gyógyszerárakba, drogeriákba és vásárolják a Diana-
 crémet, Diana-zsappant, Diana-hölgyport, melyhez szarvasbőr
 is van o-
 magolva.
Ára 75—75—75 krajczár.
 Postán utánváltással utokban szállítja a fővárosi
ERÉNYI BELA DIANA-GYÓGYSZERTÁRA
BUDAPEST, KAROLY-KÖRÚT 3.

CSOKOLADÉ
LOBOSICZ
KAKAO
BONEDRÖK, DESSZENTEK
MARCIÁN SÜTEMÉNYEK
CAKÉRES,
MARCIÁN SÜTEMÉNYEK

A „HÓDÍTÁS ESZKÖZEI“
 Panni, Sári, Julcsa, Marcsa,
 A fülét mind ide tartsa!
 A leányrak főtája,
 Hogyha csunya az arczája.
 Ha foltos az arca, bore,
 Minden legény fut előle.
 Ha a szemü rövüzdö,
 A füle egy nagy lenyözö,
 Átaljának a stülzása,
 Mint egy von hajdinger kályha.
 Keze, lába idomtalan,
 A fogának sok hja van.
 Hajja köcsös, mint a kender,
 Rá se néz a legényember. —
 De ha könyvünket megveszi
 És azt jól végig olvassa,
 Pár nap múlva már azt látja:
 Szépségének minden párja.
 Arca, mint a nyitló róza,
 Ráállik a legény csókja.
 Nyakán hatyja, haja eben,
 Nem látz olyat festett képen,
 Hogyha kímény az utózára
 S ott egy színesnéző meglátja,
 Bárdi Gabi, Rieha Sári,
 Fedák Zaara, Küry Klári.
 Mind irigyan azt kiáltja:
 E szépségnek nincsen párja!
 E Pista, Micsa, Jóska, Dani,
 Siet rögtön kimondani:
 „Ilyen jóányt sohse láttam,
 Moha sok földet bejártam,
 Így éljek én, nőül veszem,
 Miken megérett már az szemem,
 Nem hagyom hosszú költre,
 Megoklázunk még ez évét!
 Wert vagy egy báro meglátja,
 Vagy egy prof. azomet vet rája,
 Vagy egy főhercegen övezzi,
 Kastélyába bevezeti!“

A „HÓDÍTÁS ESZKÖZEI“
 a szépségápolás bibliája, az öltözködés titkainak és a szép-
 séghibák elűntetésének 4 kor.-ért bérmentve megrendelhető
 aranykönyve, kincsesháza

ÉRDEKES KÖNYVTÁR kiadóhivatalában
BUDAPEST, V., KÁLMÁN-UTCZA 2. SZ.

TEKINTSE MEG VAGY KÉRJEN INGYEN ÁRJEGYZEKET
 Magyarország legnagyobb
Svájczi óra- és ékszeráruházából
 ahol minden igényeknek megfelelő órák, ékszer
 gyári árbán kaphatók. — a évi jótállás.
Csak egy próbavásárlás kéretik.
KLEINBERGER MÓR ÉKSZERÉSZ ÉS ÓRÁS
RPEST, VII., Erzsébet-körút 80/b
 ROYAL SZÁLLÓDÁVAL SZEMBEN. KÉPES NAGY ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Minden sző egyzeri beállítás... Vastagabb betűkből is áll.

HIRKÖZMÉNYEK

Kiadóhivatal: V. Nádor-utca 34. Kiadóhivatali telefon-szám: 84-39

Szék. tel. 56-12. Igaz. tel. 842.

Főnök Kerepest-ut 34. Andrássy-ut 13. Keosomé-utca 8.

Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válaszra szükséges bűnyegyet kell mellékelni. Tudakozásunknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

ALJÁLTARTOKHOZ melyeket valamilyen alatti köldöknek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni...

KERESKEDÉLMET végzett fiatalemberek iradat alkalmazása felvételnek. Föltételek közébe vannak teljes címelek...

KÉSZPÉNZKÖLCSÖNT teljes felvilágosítással útikalauz szemléltető képekkel...

OVDA FELEBBEREDDET Minden családra néve leontasított...

SZÜLÉSZNŐK közlegyületi elnökség felkutatása...

Cseplőgépek Lokomobilok használt és gyártott javítva...

Levelező. levele van. 8390

VIDEKIÉNEK. CHIMAY HERCEGÉNŐ legkedveltebb olvasmány...

OSZI ROZSA 23. Imádot anyanyelvű. Gyermeknek...

OKTATÁS. SZABÁS, Minden intelligens és takarékos...

BIZTOS. sikerrel leviszátott polgárokotli tanultok egy székesszónások...

BUTOR. és perzsa szőnyegek alkalmi vétele...

BUTOROK. és perzsa szőnyegek alkalmi vétele...

ALKALMI VÉTEL. keveset használt mindenféle butoroknak...

BORSZÉKÉKBEN. és foteleket, állandó nagy rakat...

BUTOROK. részlelteléstől Háló- és ebédlő szoba-berendezés...

ALKALMI VÉTEL. keveset használt mindenféle butoroknak...

Utelek. JOFOPÉRALMU ezetnyár 60 és 64 fennáll, más vállalat mellett...

Penz. KÉSZPÉNZKÖLCSÖNT kényelmű törlesztés...

Penz. KÉSZPÉNZKÖLCSÖNT kényelmű törlesztés...

Penz. KÉSZPÉNZKÖLCSÖNT kényelmű törlesztés...

Penz. KÉSZPÉNZKÖLCSÖNT kényelmű törlesztés...

Penz. KÉSZPÉNZKÖLCSÖNT kényelmű törlesztés...

Penz. KÉSZPÉNZKÖLCSÖNT kényelmű törlesztés...

Penz. KÉSZPÉNZKÖLCSÖNT kényelmű törlesztés...

Penz. KÉSZPÉNZKÖLCSÖNT kényelmű törlesztés...

Penz. KÉSZPÉNZKÖLCSÖNT kényelmű törlesztés...

Penz. KÉSZPÉNZKÖLCSÖNT kényelmű törlesztés...

Penz. KÉSZPÉNZKÖLCSÖNT kényelmű törlesztés...

Penz. KÉSZPÉNZKÖLCSÖNT kényelmű törlesztés...

Penz. KÉSZPÉNZKÖLCSÖNT kényelmű törlesztés...

Penz. KÉSZPÉNZKÖLCSÖNT kényelmű törlesztés...

Oktatás. SZABÁS, Minden intelligens és takarékos...

BIZTOS. sikerrel leviszátott polgárokotli tanultok egy székesszónások...

BUTOR. és perzsa szőnyegek alkalmi vétele...

BUTOROK. és perzsa szőnyegek alkalmi vétele...

ALKALMI VÉTEL. keveset használt mindenféle butoroknak...

BORSZÉKÉKBEN. és foteleket, állandó nagy rakat...

BUTOROK. részlelteléstől Háló- és ebédlő szoba-berendezés...

ALKALMI VÉTEL. keveset használt mindenféle butoroknak...

Utelek. JOFOPÉRALMU ezetnyár 60 és 64 fennáll, más vállalat mellett...

Penz. KÉSZPÉNZKÖLCSÖNT kényelmű törlesztés...

Penz. KÉSZPÉNZKÖLCSÖNT kényelmű törlesztés...

Penz. KÉSZPÉNZKÖLCSÖNT kényelmű törlesztés...

Penz. KÉSZPÉNZKÖLCSÖNT kényelmű törlesztés...

Penz. KÉSZPÉNZKÖLCSÖNT kényelmű törlesztés...

Penz. KÉSZPÉNZKÖLCSÖNT kényelmű törlesztés...

Penz. KÉSZPÉNZKÖLCSÖNT kényelmű törlesztés...

Penz. KÉSZPÉNZKÖLCSÖNT kényelmű törlesztés...

Penz. KÉSZPÉNZKÖLCSÖNT kényelmű törlesztés...

Penz. KÉSZPÉNZKÖLCSÖNT kényelmű törlesztés...

Penz. KÉSZPÉNZKÖLCSÖNT kényelmű törlesztés...

Penz. KÉSZPÉNZKÖLCSÖNT kényelmű törlesztés...

Penz. KÉSZPÉNZKÖLCSÖNT kényelmű törlesztés...

Penz. KÉSZPÉNZKÖLCSÖNT kényelmű törlesztés...

Penz. KÉSZPÉNZKÖLCSÖNT kényelmű törlesztés...

Penz. KÉSZPÉNZKÖLCSÖNT kényelmű törlesztés...

Penz. KÉSZPÉNZKÖLCSÖNT kényelmű törlesztés...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...

Külfelék. HÍRES KASSAI SONKA 60 KRAJCARBA KERÜL...